

**HELSINGIN OPETUSVIRASTON VUODEN 2015 TALOUSARVIOESITYS JA
VUOSIEN 2015 – 2017 TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUS**

B-OSA

Sisällysluettelo

B TALOUSARVIOEHDOTUKSEN PERUSTELUT VASTUUALUEITTAIN

	TALOUDELLISEN RAAMIN SOPEUTTAMISEN EDELLYTTÄMÄT TUOTTAVUUSTOIMENPITEET	1
	KAUPUNGIN TUOTTAMAT PALVELUT (TA -KOHTA 4 02 02)	
1.	SUOMENKIELINEN ESI- JA PERUSOPETUS SEKÄ KAUPUNGIN JÄRJESTÄMÄ ILTAPÄIVÄTOIMINTA	
1.1	Toiminnalliset ja palvelutasoon liittyvät muutokset	5
1.2	Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet	6
1.3	Rahoitussuunnitelma	7
1.4	Henkilöstösuunnitelma	8
1.5	Tunnusluvut	9
1.5.1	Keskimääräinen yksikkökustannus vuosina 2013 – 2017	9
1.5.2	Tuottavuus	9
1.5.3	Huoneistoneliöt/oppilas 2014-2015	9
2.	SUOMENKIELINEN LUKIOKOULUTUS	
2.1	Toiminnalliset ja palvelutasoon liittyvät muutokset	10
2.2	Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet	11
2.3	Rahoitussuunnitelma	12
2.4	Henkilöstösuunnitelma	12
2.5	Tunnusluvut	13
2.5.1	Keskimääräinen yksikkökustannus vuosina 2013 – 2017	13
2.5.2	Tuottavuus	13
2.5.3	Huoneistoneliöt/opiskelija 2014-2015	13
3.	RUOTSINKIELINEN PÄIVÄHOITO	
3.1	Toiminnalliset ja palvelutasoon liittyvät muutokset	14
3.2	Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet	15
3.3	Rahoitussuunnitelma	15
3.4	Henkilöstösuunnitelma	16
3.5	Tunnusluvut	16
3.5.1	Keskimääräinen yksikkökustannus vuosina 2013 – 2017	16
3.5.3	Huoneistoneliöt 2014-2015	16
4.	RUOTSINKIELINEN ESI- JA PERUSOPETUS SEKÄ KAUPUNGIN JÄRJESTÄMÄ ILTAPÄIVÄTOIMINTA	
4.1	Toiminnalliset ja palvelutasoon liittyvät muutokset	17
4.2	Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet	18
4.3	Rahoitussuunnitelma	19
4.4	Henkilöstösuunnitelma	20
4.5	Tunnusluvut	21
4.5.1	Keskimääräinen yksikkökustannus vuosina 2013 – 2017	21
4.5.2	Tuottavuus	21
4.5.3	Huoneistoneliöt/oppilas 2014-2015	21

5.	RUOTSINKIELINEN LUKIOKOULUTUS	
5.1	Toiminnalliset ja palvelutasoon liittyvät muutokset	22
5.2	Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet	23
5.3	Rahoitussuunnitelma	23
5.4	Henkilöstösuunnitelma	24
5.5	Tunnusluvut	25
5.5.1	Keskimääräinen yksikkökustannus vuosina 2013 – 2017	25
5.5.2	Tuottavuus	25
5.5.3	Huoneistoneliöt/opiskelija 2014-2015	25
6.	AMMATILLINEN KOULUTUS	
6.1	Toiminnalliset ja palvelutasoon liittyvät muutokset	26
6.2	Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet	28
6.3	Rahoitussuunnitelma	29
6.4	Henkilöstösuunnitelma	30
6.5	Tunnusluvut	31
6.5.1	Keskimääräinen yksikkökustannus vuosina 2013 – 2017	31
6.5.2	Tuottavuus	32
6.5.3	Huoneistoneliöt/opiskelija 2014-2015	32
7.	HALLINTO JA KESKITETY TUKIPALVELUT	
7.1	Toiminnalliset ja palvelutasoon liittyvät muutokset	33
7.2	Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet	33
7.3	Rahoitussuunnitelma	34
7.4	Henkilöstösuunnitelma	34
7.5	Tunnuslukuja	35
	KORVAUKSET JA AVUSTUKSET MUIDEN TUOTTAMIIN PALVELUIHIN (TA-KOHTA 4 02 11)	
1.	Toiminnalliset ja palvelutasoon liittyvät muutokset	36
1.1	Lainsäädäntöön ja sopimuksiin perustuvat korvaukset	36
1.1.1	Peruspalvelujen valtionosuuslainsäädäntöön perustuvat kotikuntakorvaukset	36
1.1.2	Sopimuksiin perustuvat korvaukset yksityisille koulutuksen järjestäjille	37
1.1.3	Muut lainsäädäntöön ja sopimuksiin perustuvat koulunkäyntikorvaukset	38
1.1.4	Sopimuksiin perustuvat korvaukset ruotsinkielisten lasten päivähoidosta	38
1.2	Avustukset	39
1.2.1	Avustukset kotitalouksille	39
1.2.2	Avustukset yhteisöille	39
2.	Rahoitussuunnitelma	41
	TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN (TA-KOHTA 4 02 13)	
1.	Toiminnalliset ja palvelutasoon liittyvät muutokset	42
1.1	Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet	42
1.2	Rahoitussuunnitelma	43
C	OPETUSLAUTAKUNNAN ESITYS KAUPUNGINVALTUUSTON VAHVISTAMAKSI OPETUSVIRASTON VASTUULLA OLEVIENT INVESTOINTIEN TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2015 JA SUUNNITELMAVUOSILLE 2016 – 2017	
	IRTAIMEN OMAISUUDEN PERUSHANKINTA (TA-KOHTA 8 09 14)	44
1.	Tietotekniikkapalvelut ja kehittäminen	44
2.	Muut hankinnat	45
D	JÄSENYT	46

LIITE 1	TILANKÄYTTÖSUUNNITELMA 2014 – 2024	
LIITE 2	HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2011 – 2017	
LIITE 3	LUETTELO KÄYTETYISTÄ MAKSUISTA JA TAKSOISTA	

**A OPETUSLAUTAKUNNAN ESITYS OPETUSVIRASTON VUODEN 2015
TALOUSARVIOKSI JA VUOSIEN 2015-2017 TALOUSSUUNNITELMAKSI**

Talousarvioehdotuksen A-osa eli opetuslautakunnan ehdotus kaupungin talousarviokirjan perusteluiksi on kokospöytäkirjan 27.5.2014 liitteenä (§ 95). A-osa liitetään osaksi tulosbudjettia kaupunginvaltuuston hyväksymässä muodossa.

B TALOUSARVIOEHDOTUKSEN PERUSTELUT VASTUUALUEITTAIN

Taloudellisen raamin toteuttamisen edellyttämät tuottavuustoimenpiteet

Talousarvioehdotuksen lähtökohtana on ollut lakisääteisten palvelujen turvaaminen sekä kaupungin strategisten linjausten mukaisesti koulutus- ja nuorisotakuun toteuttaminen. Opetusviraston palveluista lakisääteisiä ovat ruotsinkielinen päivähoito ja perusopetus kotikuntakorvauksineen. Näihin palveluihin kohdistuu opetusviraston kokonaismenoista noin 70 %. Koulutus- ja nuorisotakuun toteuttamiseksi toisen asteen koulutuksen määrälliseen tarjontaan ei ole kohdennettu säästötoimenpiteitä. Talousarvioehdotus perustuu ammatillisen peruskoulutuksen osalta järjestämisluvan sallimaan enimmäisopiskelijamäärään. Tavoitteena on myös edelleen turvata lukiokoulutuspaikka 60 % peruskoulunsa päättäneistä helsinkiläisistä. Talousarvioehdotuksessa on myös varauduttu käyttämään opetus- ja kulttuuriministeriön Helsingille vuosiksi 2014 - 2015 myöntämät käyttötarkoitussidonnaiset valtionavustukset perusopetuksen ryhmäkokojen pienentämiseen ja koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin hankkeisiin. Lisäksi talousarvioesitys turvaa ilta- ja päivätoiminnan paikan kaikille halukkaille 1-luokkalaisille sekä erityisen tuen oppilaille.

Vuoden 2014 talousarvioon nähden opetusviraston raamin mukaiset toimintamenot kasvavat vuonna 2015 yhteensä 1,3 %. Kehyksen tulot ovat 23,1 % suuremmat kuin opetusviraston vuoden 2014 talousarvion tulot. Irtaimen omaisuuden perushankintojen raami on puolestaan noin 32 % pienempi kuin vuoden 2014 talousarviossa.

Osastot ovat tehneet esitykset vuoden 2015 talousarvioksi omien vastuualueidensa osalta. Kaupunginhallituksen valmistelu- ja laskentaohjeiden mukaisesti tehdyt esitykset ylittivät annetun taloudellisen kehyksen käyttötaloudessa noin 25 miljoonalla eurolla.

Kaupunginhallituksen valmisteluohjeiden mukaan kaupungin sisäiset palveluntuottajat voivat korottaa yksikköhintoja/palvelumaksuja enintään kuluttajahintaindeksin mukaisesti eli arviolta 1,6 % vuonna 2015, mikä vaikeuttaa säästöjen kohdentamista tukipalveluihin. Myös tilakeskus voi korottaa sisäisiä tilavuokria enintään kuluttajahintaindeksin mukaisesti. Tätä samaa kustannustason muutosta on käytetty arvioitaessa myös yleistä kustannustason nousua. Sisäisten palvelujen hinnat ja vuokrat nousevat enemmän, kuin kaupungin tuottavuustavoitteen toteuttaminen sallisi, mistä johtuen sisäisten palvelujen ja vuokrien osuus tuottavuuden parantamisesta on tehtävä muissa menoissa keskimääräistä tuottavuustavoitetta suurempana. Kaupunginhallituksen käyttövaroihin ei ole varattu keskitettyjä palkkamäärärahoja. Huomioiden voimassa olevien virka- ja työehtosopimusten mukaiset korotukset ja arvioiden muiden kuin henkilöstömenojen kasvavan 1,6 % verran, hintatason muutosten kattaminen vuoden 2014 menotasolla nostaa kustannuksia noin 7 miljoonalla eurolla.

Hintatason nousun lisäksi merkittävimmät lisäresurssitarpeet syntyvät oppilas- ja opiskelijamäärän arvioidusta kasvusta ja valmistuvista ja perusparannetuista koulu- ja oppilaitostiloista. Kaupungin tuottavuustavoite perustuu vuoden 2015 osalta kokonaisväestön 1,4 % kasvuennusteeseen. Opetusviraston palveluja käyttävien lasten ja nuorten määrä kasvaa suhteellisesti tätä selvästi enemmän. Perusopetuksen oppilasmäärän ennakoidaan kasvavan vuoden 2014 talousarvioon verrattuna yli 1 000 oppilaalla eli noin 3 %, mikä tarkoittaa nykyresursoinnilla noin 5 miljoonan euron suoria lisäkustannuksia. Ammatillisen koulutuksen järjestämislupa nousee vuoden 2015 alusta 320 opiskelijalla eli 4 %. Järjestämisluvan mukaisen koulutuksen toteuttaminen lisää kustannuksia vuositasona 2,7 miljoonaa euroa ilman hintatason muutosta ja kiinteistökustannuksia. Vuoden 2015 aikana käyttöönotettavat uudet koulu- ja oppilaitostilat sekä olemassa olevien tilojen perusparannukset nostavat opetusviraston arvion mukaan tilavuokria vuonna 2015 arviolta 9,3 miljoonaa euroa eli lähes 7 %.

Vuoden 2014 alusta voimaan astuneet lainsäädännön muutokset nostavat opetusviraston menoja arviolta 3 miljoonalla eurolla. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) velvoittaa kunnat järjestämään psykologi- ja kuraattoripalvelut kaikkien kunnan alueella sijaitsevien toisen asteen koulutusta järjestävien oppilaitosten opiskelijoille syksystä 2014 alkaen. Valtio osallistuu kustannuksiin peruspalvelujen valtionosuuksiin varaamallaan lisämäärärahalta, joka lain perustelujen mukaan kattaa puolet lisäkustannuksista. Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta (1294/2013) velvoittaa lisäksi opiskelijoiden kotikunnat maksamaan psykologi- ja kuraattori-palvelujenkäytöstä syntyvät henkilöstökustannukset oppilaitosten sijaintikunnille. Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 41 ja 45 §:n muuttamisesta (1271/2013) laajentaa kotikunta-korvausvelvoitteita sairaalaopetuksessa sekä lastensuojelulain nojalla sijoitettujen lapsien esi- ja perusopetuksen järjestämisessä. Vastaavasti Helsinki laskuttaa psykologi- ja kuraattoripalveluista, sairaalaopetuksesta ja sijoitettujen lasten esi- ja perusopetuksesta oppilaiden kotikuntaa.

Edellä todetut lähtökohdat huomioiden vuoden 2015 talousarvioraamin edellyttämä tuottavuuden parantaminen on toteutettu pääosin seuraavin toimenpitein:

- Tilasäästöjä pystytään saavuttamaan enimmillään noin 2,0 miljoonaa euroa, josta pääosa suomenkielisessä perusopetuksessa. Säästöjen toteuttaminen edellyttää päätöksiä tiloista luopumisesta ja koulujen hallinnollisista yhdistämisistä.
- Hallinnon ja keskitettyjen tukipalvelujen määrärahoja on leikattu reaalisesti 2 % vuoden 2014 tasosta. Kun huomioidaan lisäksi oppilas- ja opiskelijahuoltolain toimeenpanoon liittyvät uudet hallinnolliset tehtävät, kuten kotikuntalaskutuksen ja tietotekniikkatuen järjestäminen, hallinnossa ja keskitetyissä tukipalveluissa tehdään noin 0,7 miljoonan euron sopeutus, josta runsas puolet on kohdennettu hallintoon. Säästöt kohdennetaan palkkakustannuksiin sekä palveluiden ostoihin. Hallintoon kohdennetaan vuosina 2014 ja 2015 sopeuttamistoimia suhteellisesti enemmän kuin opetusvirastoon kokonaisuudessaan, mistä johtuen hallintomenojen osuus opetusviraston kokonaismenoista laskee.
- Opetuksen keskitetystä toiminnasta ja kehittämisestä leikataan 3,8 miljoonaa euroa. Näistä määrärahoista rahoitetaan mm. opetuksen kehittämistä, opettajien täydennyskoulutusta, uusien opettajien perehdyttämistä, koulujen tukiprosesseja, opetussuunnitelmatyön ohjausta sekä työntekijöiden virkistys- ja työhyvinvointitoimintaa.
- Kaupunkitason opetuksen kehittämiseen varattuja perusopetuksen paikallisen virkaehtosopimuksen ja OVTES Osio C 12§:n (Ammatilliset oppilaitokset / Eräät muut kuin luokkaopetustehtävät- kohdan) tuntiresursseja vähennetään yhteensä 0,8 miljoonalla eurolla.
- Luovutaan perusopetuksen erillisestä Ruuti-rahoituksesta. Vuoden 2014 alusta perusopetuslaki, lukiolaki ja laki ammatillisesta koulutuksesta ovat velvoittaneet koulutuksen järjestäjää edistämään kaikkien oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuutta ja huolehtimaan siitä, että kaikilla oppilailla ja opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua koulun toimintaan ja kehittämiseen sekä ilmaista mielipiteensä oppilaiden ja opiskelijoiden asemaan liittyvistä asioista. Erillisen Ruuti-rahoituksen käytön suunnittelun sijaan on siksi perusteltua osallistaa oppilaat ja opiskelijat entistä enemmän ja laaja-alaisemmin koulun toiminnan ja perusresurssien käytön suunnitteluun. Säästövaikutus on noin 0,5 miljoonaa euroa.
- Perusopetuksessa sijainen hankitaan opettajille ja avustajille yli yhden päivän poissaoloihin toisesta poissaolopäivästä alkaen. Lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa tätä voidaan soveltaa joustavasti. Esimerkiksi perusopetuksen erityisopetuksessa voidaan palkata sijaisia myös ensimmäiseksi poissaolopäiväksi ryhmiin, joissa henkilöstön poissaolo tuottaa merkittävää haittaa tai turvallisuusriskin. Arvioitu säästövaikutus on 0,7 miljoonaa euroa.
- Positiivisen diskriminaation (PD) rahasta 0,5 miljoonaa euroa katetaan määräaikaaisesti valtiolta saadulla valtionavustuksella tasa-arvon edistämiseksi sosioekonomisesti heikoimmilla alueilla ja kouluilla. Avustusta on varauduttu käyttämään talousarvioraamin puitteissa vuonna 2015 noin 3,0 miljoonaa euroa eli selvästi enemmän kuin PD-määrärahaa esitetään vähennettäväksi. Avustus kohdentuu Helsingissä pääosin samoille kouluille ja saman tyyppisiin kriteereihin, kuin kaupungin oma PD-määräraha. Kaupungin omaa määrärahaa varaudutaan

lisäämään, mikäli valtion rahoitus vähenee. PD-rahamen vaikuttavuutta arvioidaan, jotta löydetään käytännöt jotka tuottavat parhaan hyödyn. Näitä hyviä käytäntöjä levitetään PD-ramaa saaviin kouluihin.

- Luovutaan lomavirkistystoimintaa ja perusopetuslain mukaista iltapäivätoimintaa sekä Helvary ry avustusta lukuun ottamatta harkinnanvaraisista avustuksista yksityisille kouluille sekä järjestöille. Säästövaikutus on noin 0,3 miljoonaa euroa.
- Vähennetään iltapäivätoiminnan tarjontaa 2-luokkalaisille. Paikan tarjoaminen nykyiseen tapaan myös kaikille 2-luokkalaisille edellyttäisi määrärahojen lisäämistä noin 250 000 eurolla. Talousarvioesitykseen sisältyy tarjonnan laskeminen nykytasosta noin 200 paikalla, mistä kertyy säästöjä em. tarpeeseen nähden noin 0,5 miljoonaa euroa. Esitetyllä paikkamäärällä pystytään edelleen turvaamaan paikka kaikille halukkaille 1-luokkalaisille sekä erityisen tuen oppilaille.
- Ammatillisen koulutuksen maksullista palvelutoimintaa vähennetään 1,3 miljoonalla eurolla.
- Vuoden 2014 tasoon verrattuna lukioden laskennallista tuntiresurssia vähennetään 1.1.2015 alkaen 4 %, minkä säästö-vaikutus on noin 1,5 miljoonaa euroa.
- Perusopetuksen yleisopetuksen laskennallista tuntiresurssia vähennetään vuoden 2014 tasoon verrattuna vuosiluokilla 7-10 1.8.2015 alkaen 3 % ja vuosiluokilla 1-6 vastaavasti 2 %. Yhteensä säästövaikutukset ovat noin 1,3 miljoonaa euroa.
- Perusopetuksen koulunkäyntiavustajaresurssia vähennetään 1.1.2015 alkaen poistamalla yleinen koulukohtainen vuosiluokkien 1-6 tuntiresurssi (19 viikkotuntia/koulu) ja supistamalla oppilaskohtaista resurssia 0,05 viikkotunnista 0,02 viikkotuntiin. Lisäksi vähennetään 5 % erityisopetuksen avustajaresursseista. Arvioitu säästövaikutus on 2,7 miljoonaa euroa.
- Mikäli tilasäästöjä ei kerry tavoitellussa määrin, joudutaan koulujen laskennallista tuntiresurssia vastaavasti vähentämään edellä esitettyä enemmän.

Opetustuntien ja koulunkäyntiavustajien resursoinnin vähennykset eivät aiheuta vakituisten henkilöstön irtisanomis- tai lomautusuhkaa. Opettajien määrän ennakoidaan kasvavan oppilasmäärän kasvun myötä. Opetusresurssin vähennys kasvattaa ryhmäkokoa ja saattaa vaikuttaa joidenkin valinnaisaineiden tai harvinaisten kielten ryhmien toteutumiseen. Opetustuntien säästöt näkyvät sivutoimisten tuntiopettajien tuntimäärän pienentymisenä sekä päätoimisten opettajien opetusvelvollisuuden ylittävien tuntien vähentymisenä. Resurssiopettajien määrä vähentyy. Koulunkäyntiavustajien osalta resursoinnin muutos toteutetaan pääsääntöisesti ostopalveluna hankituista palveluista, määräaikaista henkilöstöä vähentämällä sekä työsopimusta korkeampia tuntimääriä karsimalla.

Lukiokoulutuksessa turvataan opiskelijoille laaja ja monipuolinen kurssitarjonta lukiokampusten yhteisellä kurssitarjonnalla, video-opetuksella ja opetuksen digitalisoimisella. Ammatillisessa koulutuksessa oppimisympäristöt laajenevat entistä enemmän oppilaitoksen ulkopuolelle ja opetusta digitalisoidaan, mitä voidaan hyödyntää myös työssäoppimisen ohjauksessa.

Lopulliset päätökset säästöjen kohdentamisesta tehdään kouluissa ja oppilaitoksissa. Esimerkiksi kaavoilla laskettavat laskennalliset tuntiresurssit eivät ole sitovia, jolloin koulut ja oppilaitokset voivat kokonaistalousarvioidensa puitteissa kohdentaa sopeuttamistoimenpiteet järkevimmäksi katsomallaan tavalla.

Edellä todettujen säästöjen lisäksi talousarvioehdotuksessa ei ole pystytty varautumaan mm. seuraaviin palvelujen laajentamistarpeisiin:

- Luomu- ja lähiruuan käytön lisääminen kaupunginhallituksen hyväksymien linjausten mukaisesti päiväkodeissa sekä kouluissa ja oppilaitoksissa. Arvioitu määräraahatarve on 0,8 miljoonaa euroa.
- Oppisopimuskoulutuksen työnantajakorvauksien nostaminen ennakoidun tarpeen mukaisesti. Arvioitu määräraahatarve on 2,0 miljoonaa euroa.
- Etsivän nuorisotyön ostaminen palveluntuottajilta. Arvioitu määräraahatarve on 0,5 miljoonaa euroa.

Esityksessä ei ole huomioitu (~~oppivelvollisuuden nostamista, tämä poistetaan tulosbudjetissa~~) valmisteilla olevia perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen rahoitusjärjestelmien uudistuksia eikä kuntien psykologi- ja kuraattoripalveluiden järjestämisvelvollisuuden mahdollista laajenemista koskemaan muiden ylläpitäjien järjestämän esi- ja perusopetuksen oppilaita.

Talousarviokohdan 4 02 11 Korvaukset ja avustukset muiden tuottamiin palveluihin määrärahoihin sisältyy 557 000 euron varaus lomavirkistystoiminnan järjestöavustuksiin. Varaus on saman-
suuruinen kuin vuoden 2014 tulosbudjetissa. Toimintaa ovat toteuttaneet suomenkielisen toiminnan osalta Hekolo ry ja ruotsinkielisen lomavirkistystoiminnan osalta Helsingfors folkskolors lärare- och lärarinneföreningsfond. Avustusmäärärahat on muutettu vuoden 2015 talousarviossa yleisesti haettavissa olevaksi avustukseksi lomavirkistystoiminnan järjestämiseen. Toiminnan avustaminen nykyisessä muodossaan olisi perusteltua siirtää osaksi nuorisosiainkeskuksen avustustoimintaa ja -määrärahoja. Opetusvirasto on käynyt siirrosta alustavia neuvotteluja nuorisosiainkeskuksen kanssa.

Talousarvioehdotuksessa esitetään nuorten työpajatoiminnan integroimista ammatilliseen koulutukseen ja määrärahan 1,9 miljoonaa euroa siirtämistä työllisyyden hoidosta ammatilliseen koulutukseen. Valtakunnallisesti nuorten työpajatoimintaa kehitetään entistä laajemmin tekemällä oppimisen oppimisympäristöksi osana nuorisotakuun toimeenpanoa. Siitä on tulossa jo vuonna 2015 osa ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaa koulutusta ja osa nuorten oppisopimuskoulutusta. Kun työpajatoiminnan nuoret tulevat valtionosuuteen oikeuttavan koulutuksen opiskelijoiksi, on luontevaa määritellä nuorten työpajatoiminta kuuluvaksi ennemminkin ammatilliseen koulutukseen kuin työllisyyden hoitoon. Myös työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautuneet nuoret voivat edelleen osallistua nuorten työpajatoimintaan.

Perusopetuksen jälkeiset ohjaavat ja valmistavat koulutukset yhdistyvät yhdeksi ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaksi koulutukseksi VALMA 1.8.2015 alkaen. Valma-koulutukseen yhdistyvät nykyiset ammattistartti, maahanmuuttajien valmistava koulutus (mava), kotitalousopetus, vammaisten opiskelijoiden valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus I ja lisäksi nuorten oppisopimuskoulutuksen ennakkojakso sekä nuorten työpajatoiminta. Myös esityksessä uudeksi oppivelvollisuuslaiksi lähdetään siitä, että työpajoja käytetään ammatillisen koulutuksen oppimisympäristönä ja että nuorten työpajatoiminta olisi yksi vaihtoehto suorittaa oppivelvollisuutta. Tällöin nuori olisi Valma-koulutuksen opiskelija. Lisäksi koulutuksen järjestäjän velvoitteeksi esitetään selvittää mahdollisuudet vaihtaa oppimisympäristöä esimerkiksi lisäämällä koulutuksen työvaltaisuutta ja työssäoppimista ja hyödyntää siinä opinnollistettua nuorten työpajaympäristöä vaihtoehtona keskeyttämiselle. (~~Hallituksen esitys oppivelvollisuuslaiksi annetaan siten, että se tulee voimaan 1.1.2015. tämä poistetaan tulosbudjetissa~~)

KAUPUNGIN TUOTTAMAT PALVELUT (TA -KOHTA 4 02 02)

1. SUOMENKIELINEN ESI- JA PERUSOPETUS SEKÄ KAUPUNGIN JÄRJESTÄMÄ ILTAPÄIVÄTOIMINTA

1.1 Toiminnalliset ja palvelutasoon liittyvät muutokset

	2013	2014	2015 TAE			Muutos		2016	2017
	TOT kpl	TA kpl	20.9.-14 kpl	20.9.-15 kpl	KA kpl	2014 - 2015 kpl	%	TSE kpl	TSE kpl
Kaupungin koulut									
Esiopetus	112	107	116	116	116	9	8,4 %	116	116
Sairaalaopetus*	152	161	152	152	152	-9	-5,6 %	152	152
Maahanmuuttajien valm.op.opp.**	405	437	470	470	470	33	7,6 %	490	510
Peruskoulupalvelut	33 377	33 633	34 202	35 104	34 653	1 020	3,0 %	35 509	36 437
-1-6 luokat	24 771	25 127	25 782	26 670	26 226	1 099	4,4 %	27 040	27 842
-7-9 luokat	8 337	8 206	8 310	8 324	8 317	111	1,4 %	8 359	8 485
-10 luokat	269	300	110	110	110	-190	-63,3 %	110	110
Oppilaat yhteensä									
- kaikki varsinaiset oppilaat	34 045	34 338			35 391	1 053	3,1 %	36 267	37 215
- varsinaiset oppilaat (ei sis. sairaalaopetusta)	33 893	34 177	34 788	35 690	35 239	1 062	3,1 %	36 115	37 063

*sairaalaopetus lasketaan sairaalahoitopäivät vuosioppilaaksi laskettuna

**maahanm. valm. opetuksen oppilasmäärä lasketaan koko vuodelle 20.9. laskentapäivän mukaan

Kaupungin suomenkielisten peruskoulujen kokonaisoppilasmäärä kasvaa merkittävästi. Ennusteen mukaan vuonna 2015 oppilaita on 1053 enemmän kuin vuoden 2014 talousarviossa.

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden suhteellinen osuus on laskenut hieman viime vuosina. Syksyllä 2013 erityisen tuen oppilaita oli kaupungin omissa kouluissa 9,2 % koko oppilasmäärästä. Vuonna 2015 oppilaiden lukumäärän ennakoitaan kasvavan kokonaisoppilasmääräkasvun myötä, vaikka prosentti-osuuden ei ennusteta kasvavan nykyisestä. Vammaisten lasten määrä on lievässä kasvussa. Tämä aiheuttaa lisäkustannuksia erityisopetusjärjestelyissä

Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrän ennakoitaan kasvavan noin 500 oppilasta vuodessa. Suomi toisena kielenä opetukseen osallistuvien oppilaiden määräksi arvioidaan noin 6 400 oppilasta.

Iltapäivätoimintaan hakeutuvien määrä kasvaa oppilasmäärän kasvun myötä. Toiminnan määrärahoja joudutaan sopeuttamaan vuonna 2015 nykyisestä tasosta, jolloin kaikille halukkaille ei voida tarjota lp – paikkaa lukuvuonna 2014 - 15. Tavoitteena edelleen on, että 1. luokkalaiset ja erityisen tuen oppilaat saavat iltapäivätoimintapaikan. Varhaiskasvatusviraston kanssa neuvotellaan leikkipuistotoiminnan kehittämisen mahdollisuudesta siten, että ne voisivat palvella muita oppilaita nykyistä laajemmin.

Esitykseen sisältyvät sopeuttamistoimenpiteet

Palvelumäärien kasvua ja kustannusten nousua ei voida toteuttaa talousarvioesityksen puitteissa, vaan toimintaa joudutaan sopeuttamaan. Keskitettyyn toimintaan ja kehittämiseen varattuja määrärahoja leikataan edelliseen vuoteen verrattuna. Opetussuunnitelmauudistukseen vuodelle 2015 varataan edelleen sekä keskitettyä koulutusmäärärahaa että paikallisen sopimuksen kautta maksettavia korvauksia.

Perusopetuksessa sijainen hankitaan opettajille ja avustajille yli yhden päivän poissaoloihin toisesta poissaolopäivästä alkaen. Ensimmäisen päivän opetus hoidetaan koulun sisäisin järjestelyin. Erityisopetuksessa voidaan palkata sijaisia myös ensimmäiseksi poissaolopäiväksi ryhmiin, joissa henkilöstön poissaolo tuottaa merkittävää haittaa tai turvallisuusriskin. Ruutitoiminnan erillisrahoituksesta luovutaan ja toimintaan käytetään koulujen perusresursseja. Oppilaat otetaan mukaan entistä enemmän koulun toiminnan suunnitteluun. Positiivisen diskriminaation rahasta osa katetaan valtiolta saadulla erillisellä valtionavulla tasa-arvon edistämiseksi sosioekonomisesti heikoimmille alueilla ja kouluille.

Oppilasmäärien kasvu ei tapahdu tasaisesti kaikissa kaupungin osissa. Samalla kun täydennys- ja uudisrakentamisen myötä oppilaiden määrä kasvaa voimakkaasti ko. alueilla, on toisilla alueilla liikaa koulutilaa. Ylimääräisistä koulutiloista luovutaan. Mikäli kouluverkkosäästöt eivät toteudu suunnitellusti, joudutaan laskennallista tuntiresurssia leikkaamaan nyt esitettyä enemmän.

Edellisten säästöjen lisäksi joudutaan leikkaamaan myös koulujen laskennallista opetusresurssia ja avustajaresurssia, jotta päästään annettuun taloudelliseen raamiin. Opetuksen resursseja leikataan vuosiluokilla 7–10 tämä 3 % alkaen 1.8.2015. Nämä leikkaukset tulevat vuosiluokilla 7–10 jo nyt olevan 2 % leikkauksen lisäksi. Syksyllä 2015 vuosiluokkien 7–10 leikkaus on yhteensä 5 %. Vuosiluokkien 1–6 osalta leikkaus toteutetaan 2 % suuruisena 1.8.2015 alkaen. Avustajatoiminnan resursseja leikataan siten, että luovutaan vuosiluokkien 1–6 koulukohtaisesta laskennallisesta resurssista, joka on 19 tuntia viikossa/vuosi ja oppilaskohtaista kerrointa supistetaan 0,03 viikkotuntia/oppilas (0,05=>0,02 viikkotuntia/oppilas) sekä 5 % verran 9–vuotisen luokamuotoisen erityisopetuksen resurssista.

Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015 - 2017

Perusopetusikäisten oppilaiden määrä kasvaa edelleen. Samoin maahanmuuttajataustaisen oppilaiden määrä kasvaa. Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden suhteellisen määrän laskeneen hieman, mutta kehitysvammaisten ryhmissä ennakoitaan edelleen pientä kasvua.

Kasvualueilla (uudis- ja täydennysrakentaminen) tukeudutaan ensisijaisesti olemassa olevaan kouluverkkoon. Näiden alueiden nykyinen kouluverkon kapasiteetti ei ole riittävä, vaan alueilla tarvitaan lisää koulutilaa. Nykyisessä investointiohjelmassa ei ole varauduttu riittävästi perusopetuksen tilatarpeeseen. Suunnittelukauden lopulla arviolta 4 500 perusopetuksen oppilasta opiskelee väliaikaisissa tiloissa.

Perusopetuksen oppilaiden määrän kasvu heijastuu suoraan iltapäivätoiminnan tarpeeseen. Uusia toimintamuotoja ja malleja tarvitaan alueilla. Yhteistyötä yksityisten palvelutarjoajien kanssa tulisi vahvistaa, jotta voidaan vastata laadukkaasti kasvavaan kysyntään.

Oppivelvollisuuden pidentäminen ei todennäköisesti kasvata perusopetuksen lisäopetuksen tarvetta, sillä jo nyt kaikille vaille toisen asteen koulutuspaikkaa jääneille turvataan paikka lisäopetuksessa.

Valtionosuusjärjestelmä uudistunee 1.1.2015 alkaen. Uudistuksesta seuraavia mahdollisia lisävelvoitteita mm. oppilashuollon järjestämisessä ei ole huomioitu vuoden 2015 talousarvioesityksessä.

1.2 Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet

Tavoite 1: Oppilaat osallistuvat opetuksen ja oppimisen ja oppimisympäristöjen suunnitteluun.

- Vähintään 20 koulussa on toteutettu malli, jossa oppilaat voivat sähköisesti ilmoittaa kokemastaan väkivallasta tai sen uhasta.
- Vähintään 50 koulussa oppilaat kuvaavat itse hyvinvointia ja viihtyvyyttä lasten tilastollisen vuosikirjan välineellä.

Tavoite 2: Oppilaan ohjausta tehostetaan ja monipuolistetaan sekä tuetaan peruskoululaisia pysymään koulutuksessa.

- Poissaoloihin puuttumisen portaat on käytössä 20 koulussa.
- Vähintään 4 kohdennettua ryhmää peruskoulun päättövaiheessa maahan tulleille oppilaille. Ohjauksen malli on kuvattu.

Tavoite 3: Kehitetään joustavia opetusjärjestelyjä valmistavaan ja sen jälkeisen opetukseen. Maahanmuuttaja-taustaisten lasten kielellistä kehitystä tuetaan perusopetuksen keinoin.

- Valmistavan opetuksen integratiivinen malli on käytössä 5 koulussa ja reppuraha-mallia kokeillaan 10 koulussa.
- S2 taitoja kartoittava Kielikatu on käytössä 30 koululla.

Tavoite 4: Vahvistetaan osaamista maahanmuuttajien kohtaamisessa ja monimuotoisuuden johtamista parannetaan.

- Johtamiskoulutuksessa teemana x 2 ip, kehittämishankkeiden sisältönä alueelliset ja koko kaupungin hankkeet.
- Tasa-arvohankkeiden koulutukset ja kehittäminen.

Tavoite 5: Koulun oppimisympäristöt ovat monipuolisia ja joustavia ja teknologian käyttö opetuksessa lisääntyy.

- Digitaalisen koulun toimintamalli on kuvattu ja sitä toteutetaan 10 koulussa.

1.3

Rahoitussuunnitelma

	TOT 2013	TB 2014	TAE 2015	Muutos 2014-2015		TSE 2016	TSE 2017
	1000€	1000€	1000€	1000€	%	1000€	1000€
MYYNITULOT	3 831,6	3 520,0	4 032,0	512,0	14,5 %	4 032,0	4 032,0
MAKSUTULOT	625,7	449,0	449,0	0,0	0,0 %	449,0	449,0
TUET JA AVUSTUKSET	7 881,4	4 908,0	8 859,0	3 951,0	80,5 %	4 059,0	4 059,0
VUOKRATULOT	91,0	100,0	100,0	0,0	0,0 %	100,0	100,0
MUUT TOIMITATULOT	56,1	46,0	46,0	0,0	0,0 %	46,0	46,0
TULOT YHTEENSÄ	12 485,7	9 023,0	13 486,0	4 463,0	49,5 %	8 686,0	8 686,0
PALKAT	144 299,9	148 895,0	150 351,0	1 456,0	1,0 %	152 181,0	156 713,0
HENKILÖSIVUMENOT	43 307,8	44 162,3	45 649,0	1 486,7	3,4 %	45 715,0	47 059,0
PALVELUJEN OSTOT	42 623,6	43 799,3	42 413,0	-1 386,3	-3,2 %	44 038,0	44 556,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	7 491,8	7 657,8	7 806,0	148,2	1,9 %	8 183,0	8 393,0
AVUSTUKSET	6,6	15,0	15,0	0,0	0,0 %	15,0	15,0
VUOKRAT	78 885,9	81 841,7	82 861,0	1 019,3	1,2 %	86 508,0	86 508,0
MUUT MENOT	261,0	350,9	348,0	-2,9	-0,8 %	356,0	356,0
MENOT YHTEENSÄ	316 876,6	326 722,0	329 443,0	2 721,0	0,8 %	336 996,0	343 600,0
TOIMINTAKATE	-304 390,8	-317 699,0	-315 957,0	1 742,0	-0,5 %	-328 310,0	-334 914,0

1.4 Henkilöstösuunnitelma

	2013	2014	2015	Muutos 2014-2015		2016	2017
	TB	TB	TAE	kpl	%	TSE	TSE
VIRAT JA TOIMET	3 102	3 132	3 193	61	1,9	3 234	3 234
Rehtorit ja apulaisrehtorit	101	101	102	1	1,0	103	103
Rehtorit	91	91	91	0	0,0	91	91
Apulaisrehtorit	6	6	7	1	16,7	8	8
Aluepäälikkö	4	4	4	0	0,0	4	4
Opetushenkilöstö	2 383	2 413	2 473	60	2,5	2 513	2 513
-lehtorit	780	780	780	0	0,0	780	780
-erityisopettajat	513	513	533	20	3,9	543	543
-luokanopettajat ja esiluokanopettajat	1 090	1 120	1 160	40	3,6	1 190	1 190
Koulusihteerit	93	93	93	0	0,0	93	93
Koulusihteerit	91	91	91	0	0,0	91	91
Aluepääliköiden sihteerit	2	2	2	0	0,0	2	2
Oppilashuoltohenkilöstö	516	516	516	0	0,0	516	516
psykologit ja kuraattorit	85	85	85	0	0,0	85	85
koulunkäyntiavustajat	427	427	427	0	0,0	427	427
oppilashuollon aluevastaavat	4	4	4	0	0,0	4	4
Muu opetusta tukeva henkilöstö	9	9	9	0	0,0	9	9
Iltapäiväkoordinaattorit	4	4	4	0	0,0	4	4
suunnittelijat	5	5	5	0	0,0	5	5
PÄÄTOIMISET TUNTIOPETTAJAT	450	450	450	0	0,0	450	450

Suunnitelmassa ei ole huomioitu oppilas- ja opiskelijahuoltolain mahdollisia vaikutuksia. Taulukossa mainittujen 450 päätoimisen tuntiopettajan lisäksi lukuvuonna 2013 oli yhteensä 103 ja lv 2014 - 2015 yhteensä 77 ryhmäkokojen pienentämiseen myönnettyllä valtionavustuksella palkattua päätoimista tuntiopettajaa. Opetustehtäviin palkataan vakansseilla olevien opettajien lisäksi opetuksen järjestämisen edellyttämä määrä päätoimisia ja sivutoimisia tuntiopettajia. . Tuntiopettajien määrä vaihtelee lukuvuosittain. Tuntiopettajien määrään vaikuttaa opiskelijamäärän lisäksi opetusryhmien muodostuminen sekä tuntien jakautuminen viroissa olevien ja tuntiopettajien välillä.

1.5 Tunnusluvut

1.5.1 Keskimääräinen yksikkökustannus vuosina 2013 – 2017

	2013	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2017	2017
	TOT	TOT	TB	TB	TAE	TAE	TSE	TSE	TSE	TSE
	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas
Esi- ja perusopetus										
Oppilaita		33 893		34 177		35 239		36 115		37 063
Osuus hallinnoista	4 777,9	140,97	4 938,1	144,48	4 829,3	137,04	4 833,0	133,82	4 868,5	131,36
POL:n hallinto	1 508,1	44,50	1 505,5	44,05	1 499,0	42,54	1 499,0	41,51	1 499,0	40,44
Osuus yhteisestä hallinnosta	3 269,8	96,47	3 432,6	100,43	3 330,3	94,50	3 334,0	92,32	3 369,5	90,91
Osuus Tietopalveluista	6 119,1	180,54	5 542,1	162,16	5 465,4	155,09	5 489,4	152,00	5 530,8	149,23
Osuus runkoverkosta	486,3	14,35	406,2	11,88	414,8	11,77	415,3	11,50	419,7	11,32
Osuus Mediakeskuksesta	1 207,7	35,63	1 165,0	34,09	1 114,8	31,64	1 116,9	30,93	1 127,5	30,42
Osuus atk-tukipalveluista	4 425,1	130,56	3 970,9	116,19	3 935,7	111,69	3 957,3	109,57	3 983,5	107,48
Osuus Tila- ja hankintapalveluista	672,0	19,83	1 319,5	38,61	1 319,3	37,44	1 320,9	36,58	1 335,0	36,02
Osuus kalustonhoidosta	873,8	25,78	977,5	28,60	900,7	25,56	902,5	24,99	904,4	24,40
Perusopetuksen muut käyttömenot	316 876,6	9 349,32	326 722,0	9 559,70	329 376,0	9 346,92	336 996,0	9 331,19	343 600,0	9 270,70
Perusopetuksen menot yhteensä	329 319,5	9 716,45	339 499,2	9 933,56	341 890,6	9 702,05	349 541,9	9 678,58	356 238,7	9 611,71
Perusopetuksen tulot yhteensä	12 485,7	368,39	9 023,0	264,01	13 486,0	382,70	8 686,0	240,51	8 686,0	234,36
Perusopetuksen nettomenot	316 833,8	9 348,06	330 476,2	9 669,55	328 404,6	9 319,35	340 855,9	9 438,07	347 552,7	9 377,35
Vähennykset	59 663,6	1 760,35	62 649,0	1 833,07	62 872,0	1 784,16	64 572,0	1 787,96	64 572,0	1 742,22
Pääomavuokrat	59 663,6	1 760,35	62 649,0	1 833,07	62 872,0	1 784,16	64 572,0	1 787,96	64 572,0	1 742,22
Valtionosuuteen oikeuttavat nettomenot	257 170,2	7 587,71	267 827,2	7 836,47	265 532,6	7 535,19	276 283,9	7 650,11	282 980,7	7 635,13

1.5.2 Tuottavuus

	2013	2014	2015	2016	2017
Suomenkielinen esi- ja perusopetus	98,2	97,9	100,6	100,6	101,2

Tuottavuus (2012=100)

1.5.3 Huoneistoneliöt/oppilas 2014 – 2015

Katso kohta 7.5 sivu 37.

2. SUOMENKIELINEN LUKIOKOULUTUS

2.1 Toiminnalliset ja palvelutasoon liittyvät muutokset

	2013	2014	2015 Ennuste			Muutos		2016	2017
	TOT kpl	TA kpl	20.1. kpl	20.9. kpl	PKA* kpl	2014 - 2015 kpl	%	TSE kpl	TSE kpl
Lukiopalvelut	6 956	6 883	6 813	7 242	6 992	109	1,6 %	7 038	7 049
varsinaiset opiskelijat	6 956	6 883	6 781	7 210	6 960	77	1,1 %	7 006	7 017
valmistava opetus**			32	32	32	32		32	32
Aikuislukiopalvelut									
varsinaiset opiskelijat	451	442	420	455	435	-7	-1,7 %	435	435
aineopiskelijat	1 988	1 800	2 380	1 660	2 080	280	15,6 %	2 080	2 080
kurssiosallistumiset	17 365	17 705			18 000	295	1,7 %	18 000	18 000
valt.osuuteen vaik. aineopiskelijat	707	697	338	348	686	-11	-1,6 %	686	686
Lukiokoulutuksen opiskelijat									
varsinaiset opiskelijat	7 407	7 325	7 201	7 665	7 394	69	0,9 %	7 441	7 452
valt.osuuteen vaik. aineopiskelijat	707	697			686	-11	-1,6 %	686	686
valmistava opetus**			32	32	32	32		32	32

*painotettu keskiarvo

** kevät 2014 LASU-rahoituksella, alkaa virallisesti syksyllä 2014

Helsingissä tarjotaan lukiokoulutuspaikka vähintään 60 %:lle peruskoulun päättäneistä helsinkiläisistä nuorista Helsingin kaupungin, yksityisissä ja valtion lukioissa.

Helsingin kaupungilla on 12 lukiota, joista seitsemällä on valtakunnallinen opetus- ja kulttuuri-ministeriön myöntämä erityistehtävä, kahdessa lukiossa toteutetaan erityistä tehtävää kaupungin omana painotuksena ja viidessä lukiossa on painotetun opetussuunnitelman mukaista opetusta enintään 6 kurssia/ lukio. Vuoden 2014 talousarvioon verrattuna suomenkielisen lukiokoulutuksen opiskelijamäärä lisääntyy noin prosentilla. Lisäksi vakinaistettavan lukioon valmistavan koulutuksen opiskelijamäärä vuonna 2015 on 32 opiskelijaa, mikä ei sisälly v. 2014 lukuihin.

Helsingin aikuislukiossa voi suorittaa lukion oppimäärän ja ylioppilastutkinnon, korottaa yksittäisiä arvosanoja ja suorittaa perusopetuksen oppimäärän. Maahanmuuttajille tarjotaan perusopetuksen lisäopetusta ja aineopetusta kohdennetaan suomi toisena kielenä ja muiden peruskoulun oppimäärän aineiden opetukseen.

Esitykseen sisältyvät sopeuttamistoimenpiteet

Vuoden 2015 talousarvioesitys edellyttää lukiokoulutuksessa määrärahojen sopeuttamista vuoden 2014 tasoon verrattuna. Toiminnallisina muutoksina tämä tarkoittaa mm. päivälukioissa noin 400 kurssin vähentämistä opetuksesta ja kansainvälisen toiminnan merkittävää supistamista sekä aikuislukiossa opetustarjonnan merkittävää vähentämistä. Perusopetuksessa sijainen hankitaan opettajille ja avustajille yli yhden päivän poissaoloihin toisesta poissaolopäivästä alkaen. Lukiokoulutuksessa tätä periaatetta voidaan soveltaa joustavasti. Opettajien päivän poissaolojen sijaisjärjestelyt hoidetaan koulun sisäisin järjestelyin. Sopeuttamisen aiheuttamat toiminnalliset muutokset edellyttävät lukiokampusten yhteistä kurssitarjontaa, video-opetuksen toteuttamista ja opetuksen digitalisoimista, jotta opiskelijoille voidaan turvata laaja ja monipuolinen kurssitarjonta kiristyvästä taloudesta huolimatta. Lisäksi joudutaan tarkistamaan lukioverkkoa.

Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Lukioissa opiskelee erittäin motivoituneita ja hyvin opinnoissaan edistyviä nuoria, mutta myös opiskelijoita, joille opinnot tuottavat vaikeuksia ja joiden tulevaisuuden suunnitelmat ovat selkiytymättä, mikä edellyttää entistä yksilöllisempää ja joustavampaa opetusta ja ohjausta sekä vaihtoehtoisten opintojen suorittamistapojen kehittämistä.

Lukiolaisten jatko-opinto- ja työelämävalmiuksien sekä tietoyhteiskuntataitojen oppiminen edellyttää lukiopedagogiikan uudistamista, lukio-opetuksen pirstaleisuuden vähentämistä, yhteisöllisyyden lisäämistä sekä tieto- ja viestintäteknologian monipuolista opetuskäyttöä. Sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin valmistautuminen edellyttää tietoteknologian käyttöönottoa eri oppiaineissa, mikä muuttaa merkittävästi opetuksen pedagogisia ratkaisuja ja edellyttää opetustilojen varustamista riittävällä sähkövarustelulla, toimivilla verkkoyhteyksillä ja riittävällä kone- ja laitekannalla.

Maahanmuuttajanuorten määrän lisäämiseksi lukiokoulutuksessa on turvattava maahanmuuttajien lukioon valmistavan koulutuksen vakinaistaminen ja lukio-opinnoissa jo oleville maahanmuuttajataustaisille riittävästi tukea ja ohjausta erityisesti opintojen alussa.

Lukioiden opiskelijahuolto uudistuu 1.8.2014 voimaan tulleen oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisesti. Talousarvioesitykseen 2015 sisältyy uuden lain edellyttämät Helsingissä sijaitsevien lukioiden kuraattori- ja psykologipalvelut. Opiskelijahuolto edistää entistä paremmin koko opiskeluyhteisön hyvinvointia ja yhteistyötä opiskelijoiden perheiden kanssa. Psykologi- ja kuraattoripalveluilla tuetaan opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia.

Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015 - 2017

Lukiokoulutuksen kysyntä ei oleellisesti muutu vuoteen 2017 mennessä, koska väestöennusteen mukaan lukioikäisten 15 – 17 -vuotiaiden määrä vähenee ennakoitua vähemmän eli noin 500:lla Helsingissä vuoteen 2017 mennessä, minkä jälkeen se lähtee kasvuun. Ulkokuntalaisten määrä pysyy nykyisellä tasolla eli noin 30 %:ssa lukio-opiskelijoista. Vieraskielisten nuorten määrän arvioidaan lisääntyvän.

Lukiokoulutuksen tuntijako ja opetussuunnitelman perusteet uudistuvat vuonna 2016. Lukiokoulutuksen oppimisympäristöt monimuotoistuvat ja verkossa tapahtuva opetus tulee kiinteäksi osaksi lukio-opintoja. Ylioppilaskirjoitukset järjestetään sähköisesti vuodesta 2016 alkaen, mikä lisää tieto- ja viestintäteknologian käyttöä lukio-opetuksessa ja arvioinnissa.

Yksilöllisen ohjauksen ja tuen tarve kasvaa lukioissa opiskelijoiden tarpeiden erilaistuessa.

2.2 Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet

Tavoite 1. Oppimistulokset ja hyvinvointiparanevat

- Helsingin kaupungin lukioissa opintonsa vähintään kolmessa vuodessa suorittavien osuus eli läpäisyaste on vähintään samalla tasolla kuin vuonna 2014.
- Aikuisten perusopetuksen opiskelijoista 70 % saa perusopetuksen päättötodistuksen kahden vuoden sisällä opintojen aloittamisesta.

Tavoite 2: Oppilaiden oppimispolut ovat eheitä, joustavia ja vastuullisia.

- Vähintään 90 %:lla ensimmäisen vuoden lukiolaista on sähköinen eHops, joka sisältää opintojen aikaisen ohjaussuunnitelman ja oppimisen tuen tarpeet.
- Vuonna 2015 Stadin eKampuksen sähköinen ePortfolio on käytössä kaikilla ensimmäisen vuoden opiskelijoilla lukioissa.
- Lukioissa 5 % opiskelijoista on suorittanut Aktiivipolun opintoja vuonna 2015.

2.3 Rahoitusuunnitelma

	TOT 2013	TB 2014	TAE 2015	Muutos 2014-2015		TSE 2016	TSE 2017
	1000€	1000€	1000€	1000€	%	1000€	1000€
MYYNTITULOT	3,4	26,0	264,0	238,0	915,4 %	264,0	264,0
MAKSUTULOT	163,7	140,0	150,0	10,0	7,1 %	150,0	150,0
TUET JA AVUSTUKSET	255,2	400,0	20,0	-380,0	-95,0 %	20,0	20,0
VUOKRATULOT	33,8	50,0	30,0	-20,0	-40,0 %	30,0	30,0
MUUT TOIMITATULOT	0,6	5,0		-5,0	-100,0 %		
TULOT YHTEENSÄ	456,7	621,0	464,0	-157,0	-25,3 %	464,0	464,0
PALKAT	27 810,3	27 213,7	26 939,0	-274,7	-1,0 %	27 155,0	27 182,0
HENKILÖSIVUMENOT	7 932,8	7 917,1	7 774,0	-143,1	-1,8 %	7 857,0	7 864,0
PALVELUJEN OSTOT	5 700,0	5 616,6	5 516,0	-100,6	-1,8 %	5 666,0	5 676,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	1 054,2	844,5	840,0	-4,5	-0,5 %	880,0	880,0
AVUSTUKSET	15,8	16,0	16,0	0,0	0,0 %	16,0	16,0
VUOKRAT	11 067,0	11 230,6	10 985,0	-245,6	-2,2 %	11 244,0	11 244,0
MUUT MENOT	34,5	26,5	25,0	-1,5	-5,7 %	26,0	26,0
MENOT YHTEENSÄ	53 614,7	52 865,0	52 095,0	-770,0	-1,5 %	52 844,0	52 888,0
TOIMINTAKATE	-53 158,0	-52 244,0	-51 631,0	613,0	-1,2 %	-52 380,0	-52 424,0

2.4 Henkilöstösuunnitelma

	2013	2014	2015	Muutos 2014-2015		206	2017
	TB	TB	TB	kpl	%	TSE	TSE
VIRAT JA TOIMET	469	474	474	0	0,0	474	474
Lukiot yhteensä	419	424	424	0	0,0	424	424
Aikuislukiot yhteensä	50	50	50	0	0,0	50	50
Rehtorit ja apulaisrehtorit	19	18	18	0	0,0	18	18
Lukiot	17	16	16	0	0,0	16	16
-rehtorit	13	12	12	0	0,0	12	12
-apulaisrehtorit	4	4	4	0	0,0	4	4
Aikuislukiot	2	2	2	0	0,0	2	2
-rehtorit	1	1	1	0	0,0	1	1
-apulaisrehtorit	1	1	1	0	0,0	1	1
Opetushenkilöstö	425	425	425	0	0,0	425	425
Lukiot	380	380	380	0	0,0	380	380
-lehtorit	375	375	375	0	0,0	375	375
-erityisopettajat	5	5	5	0	0,0	5	5
Aikuislukiot	45	45	45	0	0,0	45	45
-lehtorit	44	44	44	0	0,0	44	44
-erityisopettajat	1	1	1	0	0,0	1	1
Koulusihteerit	19	19	19	0	0,0	19	19
Lukiot	16	16	16	0	0,0	16	16
Aikuislukio	3	3	3	0	0,0	3	3
Oppilashuoltohenkilöstö	6	12	12	0	0,0	12	12
Lukiot	6	12	12	0	0,0	12	12
psykologit ja kuraattorit *)	6	12	12	0	0,0	12	12
PÄÄTOIMISET TUNTIOPETTAJAT	110	110	110	0	0,0	110	110
Lukiot	80	80	80	0	0,0	80	80
Aikuislukio	30	30	30	0	0,0	30	30

Talousarvioehdotukseen ei sisälly henkilöstömuutoksia. Opetustehtäviin palkataan vakansseilla olevien opettajien lisäksi opetuksen järjestämisen edellyttämä määrä päätoimisia ja sivutoimisia tuntiopettajia. Tuntiopettajien määrä vaihtelee lukuvuosittain. Tuntiopettajien määrään vaikuttaa opiskelijamäärän lisäksi opetusryhmien muodostuminen sekä tuntien jakautuminen viroissa olevien ja tuntiopettajien välillä.

Ulkoisella rahoituksella toteutettaviin hankkeisiin palkataan tarvittaessa projektin edellyttämää henkilöstöä.

2.5 Tunnusluvut

2.5.1 Keskimääräinen yksikkökustannus vuosina 2013 – 2017

	2013	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2017	2017
	TOT	TOT	TB	TB	TAE	TAE	TSE	TSE	TSE	TSE
	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas
Lukio- ja aikuislukiokoulutus										
Oppilaita		8 114		8 022		8 112		8 159		8 170
Osuus hallinnoista	1 220,6	150,43	1 259,0	156,94	1 213,9	149,64	1 192,0	146,10	1 181,9	144,66
Osuus NAL:n hallinnosta	437,8	53,96	453,3	56,50	447,3	55,14	438,8	53,78	439,1	53,75
Osuus yhteisestä hallinnosta	782,8	96,47	805,7	100,43	766,7	94,50	753,2	92,32	742,8	90,91
Osuus Tietopalveluista	1 464,9	180,54	1 300,8	162,16	1 258,2	155,09	1 240,1	152,00	1 219,2	149,23
Osuus runkoverkosta	116,4	14,35	95,3	11,88	95,5	11,77	93,8	11,50	92,5	11,32
Osuus Mediakeskuksesta	289,1	35,63	273,5	34,09	256,6	31,64	252,3	30,93	248,6	30,42
Osuus atk-tukipalveluista	1 059,4	130,56	932,1	116,19	906,0	111,69	894,0	109,57	878,1	107,48
Osuus Tila- ja hankintapalveluista	160,9	19,83	309,7	38,61	303,7	37,44	298,4	36,58	294,3	36,02
Lukio-opetuksen muut käyttömenot	53 614,7	6 607,68	52 865,0	6 590,00	51 328,0	6 327,10	52 084,0	6 383,70	52 128,0	6 380,42
Lukio-opetuksen menot yhteensä	56 461,1	6 958,48	55 734,5	6 947,71	54 103,9	6 669,28	54 814,6	6 718,38	54 823,3	6 710,32
Lukio-opetuksen tulot yhteensä	456,7	56,29	621,0	77,41	464,0	57,20	464,0	56,87	464,0	56,79
Lukio-opetuksen nettomenot	56 004,4	6 902,19	55 113,5	6 870,30	53 639,9	6 612,08	54 350,6	6 661,51	54 359,3	6 653,53
Vähennykset	8 388,5	1 033,83	9 005,7	1 122,63	9 117,2	1 123,86	9 117,2	1 117,45	9 117,2	1 115,94
Pääomavuokrat	8 388,5	1 033,83	9 005,7	1 122,63	9 117,2	1 123,86	9 117,2	1 117,45	9 117,2	1 115,94
Valtionosuuteen oikeuttavat nettomenot	47 615,9	5 868,36	46 107,8	5 747,67	44 522,7	5 488,22	45 233,4	5 544,05	45 242,1	5 537,59

2.5.2 Tuottavuus

	2013	2014	2015	2016	2017
Suomenkielinen lukiokoulutus	98,2	100,2	103,4	102,6	102,7

2.5.3 Huoneistoneliöt/opiskelija 2014 – 2015

Katso kohta 7.5 sivu 37.

3. RUOTSINKIELINEN PÄIVÄHOITO

3.1 Toiminnalliset ja palvelutasoon liittyvät muutokset

	2013	2014	2015	Muutos		2016	2017
	TOT kpl	TA kpl	TAE kpl	2014 - 2015 kpl	%	Ennuste kpl	Ennuste kpl
Hoidossa olevat alle kouluikäiset lapset	1 755	1 842	1 863	21	1,1 %	1 991	2 004
Omissa päiväkodeissa	1 632	1 722	1 739	17	1,0 %	1 871	1 883
- joista 0-5 vuotiaita	1 270	1 339	1 348	9	0,7 %	1 466	1 478
- joista esiopetuksessa	296	312	316	4	1,3 %	330	330
- joista Kompletterande dagvård (Kompis)	66	71	75	4	5,6 %	75	75
Perhepäivähoidossa	123	120	124	4	3,3 %	120	121
Ostopalvelupäiväkodeissa (paikat)	275	260	275	15	5,8 %	275	275
Ostopalvelupäiväkodeissa (lapset)	199	199	201	2	1,0 %	201	201
Ruotsinkielisessä päivähoidossa yhteensä	1 954	2 041	2 064	23	1,1 %	2 192	2 205

Ruotsinkielisen päivähoidon haasteena on erityisesti pätevän ruotsinkielisen kasvatus- ja hoitohenkilökunnan saanti. Ruotsinkielinen päivähoito tekee yhteistyötä Åbo Akademin ja Helsingin yliopiston kanssa Helsingissä tapahtuvan lastentarhaopettaja koulutuksen osalta. Tulevaisuuden kannalta tilanne näyttää hyvältä, sillä ensimmäinen vuosikurssi valmistuu vuonna 2014. Lisäksi vuonna 2015 valmistuu oppisopimuksella koulutettuja lastenhoitajia.

Ruotsinkielisen päivähoidon palveluverkko muodostuu pienistä ja keskisuurista yksiköistä. Yksiköiden haavoittuvuuden vähentämiseksi ja asiakkaiden tasapuolinen kohtelun varmistamiseksi kehitetään aluejohtamismallia, jossa useammalla päiväkodilla on yhteinen johtaja.

Ruotsinkielinen perhepäivähoito ja täydentävä päivähoito (ns. Kompis-toiminta) poikkeavat rakenteellisesti vastaavista suomenkielisistä palveluista. Täydentävä päivähoito hoidetaan henkilöstöpalveluyhtiö Seuresta ostelulla henkilöstöllä sekä lähipäiväkotien henkilöstöllä, joissa hoitoryhmien muodostaminen saattaa aiheuttaa taloudellisia haasteita.

Esitykseen sisältyvät sopeuttamistoimenpiteet

Palvelutarjonnan kasvua ja kustannusten nousua ei voida toteuttaa talousarvioesityksen puitteissa vaan toimintaa joudutaan sopeuttamaan. Avoimia avustajien ja kiertävien erityislastentarhanopettajan vakansseja ei täytetä. Hoitohenkilökunnan jatkokoulutusta rajoitetaan kolmeen päivään. Erityistä harkintaa edellytetään kaikissa hankinnoissa ja palveluiden ostoissa.

Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Varhaiskasvatusta ja esiopetusta koskevan lainsäädännön muutoksien vaikutuksia toimintaan (vanhempien valinnat ja ryhmien uudelleen järjestäminen) ja niiden mahdollisia kustannus vaikutuksia on vaikea arvioida.

3.2 Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet

Tavoite 1: Henkilökunnan osaaminen ja työhyvointi paranee

Henkilökunnan poissaolojen vähentämiseksi muutamissa päivähoidon yksiköissä käynnistetään yhteistyössä työterveyskeskuksen kanssa ns. "SPOLO-projekti". Suomenkielisen päivähoidon ja työterveyskeskuksen vastaavalla projektilla on saavutettu hyviä tuloksia.

- Työterveyshuollon ja viraston poissaolotilastot

Tavoite 2: Toiminnan tuottavuus paranee

- Mittari: Päivähoidon täyttöaste on vuositasolla 100 % ja käyttöaste vähintään 85 %

Tavoite 3: Asiakastyytyväisyys paranee erityisesti niillä osa-alueilla, joilla asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset ovat olleet vuosina 2011–2013 heikoimmat tai laskevat.

- Asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset

3.3 Rahoitussuunnitelma

	TOT 2013	TB 2014	TAE 2015	Muutos 2014-2015		TSE 2016	TSE 2017
	1000€	1000€	1000€	1000€	%	1000€	1000€
MYYNTITULOT	2,5			0,0			
MAKSUTULOT	3 458,0	3 300,0	3 560,0	260,0	7,9 %	3 560,0	3 560,0
TUET JA AVUSTUKSET				0,0			
MUUT TOIMITATULOT	3,2			0,0			
TULOT YHTEENSÄ	3 463,8	3 300,0	3 560,0	260,0	7,9 %	3 560,0	3 560,0
PALKAT	10 071,5	10 200,0	10 636,0	436,0	4,3 %	10 933,0	10 933,0
HENKILÖSIVUMENOT	3 584,9	3 364,0	3 540,0	176,0	5,2 %	3 680,0	3 680,0
PALVELUJEN OSTOT	4 447,5	4 506,7	4 280,0	-226,7	-5,0 %	4 521,0	4 521,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	266,2	335,3	328,0	-7,3	-2,2 %	351,0	351,0
VUOKRAT	3 271,9	3 446,8	3 400,0	-46,8	-1,4 %	3 630,0	3 630,0
MUUT MENOT	114,6	27,2	24,0	-3,2	-11,8 %	25,0	25,0
MENOT YHTEENSÄ	21 756,5	21 880,0	22 208,0	328,0	1,5 %	23 140,0	23 140,0
TOIMINTAKATE	-18 292,7	-18 580,0	-18 648,0	-68,0	0,4 %	-19 580,0	-19 580,0

Päivähoidon laskutuksessa noudatetaan sosiaalilautakunnan vahvistamia laskutusperiaatteita, jotka perustuvat lakiin asiakasmaksuista (734/1992) ja ovat yhtenevät suomenkielisen päivähoidon kanssa.

3.4 Henkilöstösuunnitelma

	2013	2014	2015	Muutos 2014-2015		2016	2017
	TB	TB	TAE	kpl	%	TSE	TSE
PÄIVÄHOITO YHTEENSÄ	393	393	399	6	1,5	412	415
Päivähoito	389	389	395	6	1,5	408	411
Päiväkotien johto	23	23	21	-2	-8,7	21	21
Hoito- ja kasvatushenkilöstö, päivähoito	291	291	298	7	2,4	313	316
Hoito- ja kasvatushenkilöstö, perhepäivähoito	25	25	25	0	0,0	23	23
Erytispäivähoito	9	9	10	1	11,1	10	10
Muu henkilöstö	41	41	41	0	0,0	41	41
Oppisopimuskoulutettavat (Heken rahoitus)	15	13	13	0	0	0	0
Päivähoidon hallinto	4	4	4	0	0,0	4	4

Henkilöstösuunnitelmassa esitetään perustettavaksi 6 uutta vakanssia eli kaksi uutta lastentarhanopettajan, kolme lastenhoitajan ja erityislastentarhanopettajan vakanssia.

Tarve perustuu pohjoisen ja läntisen alueen lapsimäärän kasvuun. Minervan esikoulun mitoitus edellyttää erityislastentarhan opettajan vakanssi perustamista. Henkilöstönmitoitusperusteena on, että integroiduissa erityislasten ryhmissä on erityislastentarhanopettajan lisäksi lastenhoitaja.

3.5 Tunnusluvut

3.5.1 Keskimääräinen yksikkökustannus vuosina 2013 – 2017

	2013	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2017	2017
	TOT	TOT	TB	TB	TAE	TAE	TSE	TSE	TSE	TSE
	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas
Lapsien määrä		1 755		1 842		1 836		1 991		2 004
Osuus hallinnoista	354,7	202,13	372,6	202,31	359,5	195,79	380,7	191,19	380,1	189,68
Osuus yksikön hallinnosta	185,4	105,66	187,6	101,87	186,0	101,28	196,9	98,87	197,9	98,76
Osuus yhteisestä hallinnosta	169,3	96,47	185,0	100,43	173,5	94,50	183,8	92,32	182,2	90,91
Osuus Tietopalveluista	175,2	99,82	171,9	93,32	171,6	93,47	172,9	86,84	172,7	86,18
Osuus runkoverkosta	25,2	14,35	21,9	11,88	21,6	11,77	22,9	11,50	22,7	11,32
Osuus atk-tukipalveluista	150,0	85,47	150,0	81,43	150,0	81,70	150,0	75,34	150,0	74,85
Osuus tila- ja hankintapalveluista	34,8	19,83	71,1	38,61	69,0	37,56	72,8	36,58	72,2	36,02
Muut käyttömenot	21 756,5	12 396,87	21 880,0	11 878,39	22 205,0	12 094,23	23 140,0	11 622,30	23 140,0	11 546,91
Menot yhteensä	22 135,8	12 612,99	22 308,0	12 110,75	22 619,1	12 319,76	23 569,5	11 838,03	23 567,1	11 760,01
Tulot yhteensä	3 463,8	1 973,68	3 300,0	1 791,53	3 560,0	1 939,00	3 560,0	1 788,05	3 560,0	1 776,45
Nettomenot	18 672,0	10 639,31	19 008,0	10 319,22	19 059,1	10 380,77	20 009,5	10 049,98	20 007,1	9 983,57

3.5.2 Huoneistoneliöt 2014 – 2015

Katso kohta 7.5 sivu 37.

4. RUOTSINKIELINEN ESI- JA PERUSOPETUS SEKÄ KAUPUNGIN JÄRJESTÄMÄ ILTAPÄIVÄTOIMINTA

4.1 Toiminnalliset ja palvelutasoon liittyvät muutokset

	2013	2014	2015 TAE			Muutos		2016	2017
	TOT kpl	TA kpl	20.9.-14 kpl	20.9.-15 kpl	KA kpl	2014 - 2015 kpl	%	TSE kpl	TSE kpl
Kaupungin koulut									
Esiopetus	72	71	78	74	76	5	7,0 %	75	76
Sairaalaopetus*	0	0	0		0	0	0,0 %	0	0
Maahanmuuttajien valm.op.opp.**	0	0	0		0	0	0,0 %	0	0
Peruskoulupalvelut	3 127	3 199	3 220	3 223	3 222	23	0,7 %	3 225	3 225
-1-6 luokat	2 072	2 158	2 193	2 181	2 187	29	1,3 %	2 185	2 187
-7-9 luokat (TA-sarake sisältää myös 10-luokat)	1 043	1 027	1 015	1 030	1 023	-4	-0,4 %	1 027	1 025
-10 luokat	12	15	12	12	12	-3	-17,2 %	13	13
Oppilaat yhteensä									
- kaikki varsinaiset oppilaat	3 198	3 270			3 298	28	0,8 %	3 300	3 301
- varsinaiset oppilaat (ei sis. sairaalaopetusta)	3 198	3 270	3 298	3 297	3 298	28	0,8 %	3 300	3 301

Högstadieskolan Svenska normallyceum ja Högstadieskolan Lönkan yhdistetään syksyllä 2015. Koulu tulee toimimaan Högstadieskolan Svenska normallyceum tiloissa Unioinkadulla. Yhdistymisen edellyttämät kustannusrakenteen muutokset on huomioitu esityksessä. Erityisesti vuokriin tulee muutoksia.

Esitykseen sisältyvät sopeuttamistoimenpiteet

Palvelutarjonnan muutoksia ja kustannusten nousua ei voida toteuttaa talousarvioesityksen puitteissa, vaan toimintaa joudutaan sopeuttamaan. Keskitettyyn toimintaan ja kehittämiseen varattuja määrärahoja leikataan edelliseen vuoteen verrattuna. Opetussuunnitelmauudistukseen vuodella 2015 varataan edelleen sekä keskitettyä koulutusmäärärahaa että paikallisen sopimuksen kautta maksettavia korvauksia.

Perusopetuksessa sijainen hankitaan opettajille ja avustajille yli yhden päivän poissaoloihin toisesta poissaolopäivästä alkaen. Ensimmäisen päivän opetus hoidetaan koulun sisäisin järjestelyin. Erityisopetuksessa voidaan palkata sijaisia myös ensimmäiseksi poissaolopäiviksi ryhmiin, joissa henkilöstön poissaolo tuottaa merkittävää haittaa tai turvallisuusriskin. Ruutitoiminnan erillisrahoituksesta luovutaan ja toimintaan käytetään koulujen perusresursseja. Oppilaat otetaan mukaan entistä enemmän koulun toiminnan suunnitteluun. Positiivisen diskriminaation rahasta osa katetaan valtiolta saadulla erillisellä valtionavulla tasa-arvon edistämiseksi sosioekonomisesti heikoimmille alueilla ja kouluille.

Edellisten säästöjen lisäksi joudutaan leikkaamaan myös koulujen laskennallista opetusresurssia ja avustajaresurssia, jotta päästään annettuun taloudelliseen raamiin. Opetukseen käytettävää laskennallista resurssia leikataan vuosiluokilla 7–10 3 % alkaen 1.8.2015. Nämä leikkaukset tulevat vuosiluokilta 7–10 jo nyt olevan 2 % leikkauksen lisäksi. Syksyllä 2015 vuosiluokkien 7–10 leikkaus on yhteensä 5 %. Vuosiluokkien 1–6 osalta leikkaus toteutetaan 2 % suuruusena 1.8.2015 alkaen. Avustajatoiminnan resursseja leikataan siten, että luovutaan vuosiluokkien 1–6 koulukohtaisesta laskennallisesta resurssista, joka on 19 tuntia viikossa/vuosi ja oppilaskohtaista kerrointa supistetaan 0,03 viikkotuntia/oppilas (0,05=>0,02 viikkotuntia/oppilas) sekä 5 % verran 9–vuotisen luokkamuotoisen erityisopetuksen resurssista.

Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015 – 2017

Erityisopetuksen uutta resurssikeskusta kehitetään läheisessä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Tavoitteena on jatkaa ruotsinkieliselle palveluverkolle sopivaa johtamismallin kehittämistyötä. Tutkitaan mahdollisuuksia kehittää johtamisjärjestelmää sekä alueellisina ratkaisuin, että yksiköiden yhteisten johtajien eri yhdistelmien kautta.

Uudet opetussuunnitelman perusteet ja tuntijako sekä kieliohjelma otetaan käyttöön ajalla 2015 - 2017. Talousarvioehdotuksessa ei ole huomioitu oppilas- ja opiskelijahuoltolain mahdollisia vaikutuksia.

4.2 Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet

Tavoite 1: Oppilaat osallistuvat opetuksen ja oppimisen ja oppimisympäristöjen suunnitteluun.

- Vähintään 5 koulussa on toteutettu malli, jossa oppilaat voivat sähköisesti ilmoittaa kokemastaan väkivallasta tai sen uhasta.
- Vähintään 10 koulussa oppilaat kuvaavat itse hyvinvointia ja viihtyvyyttä lasten tilastollisen vuosikirjan välineellä

Tavoite 2: Oppimistulokset paranevat opetuksen systemaattisen kehittämisen kautta.

- Kouluissa tehostetaan kansainvälisten ja kansallisten arviointien tulosten hyödyntämistä opetuksen kehittämisen välineenä. Rehtoreille annettavaa tukea tällä johtamisen osa-alueella laajennetaan.
- Päihteiden käyttöä ennaltaehkäisevää toimintaa toteutetaan 15 ruotsinkielisessä peruskoulussa Kloorin laatiman päihdesuunnitelman mukaisesti.

Tavoite 3: Oppilaan hyvinvoinnin ja oppimisen tuen varmistaminen tehostetun nivelvaiheyhteistyön kautta

- Tasa-arvohankkeen yhteydessä 2014 kehitettyjen yhteisten nivelvaihe- prosessikuvausten käyttöönotto itäisen pilotointialueen lisäksi myös muilla alueilla.

4.3 Rahoitussuunnitelma

	TOT 2013	TB 2014	TAE 2015	Muutos 2014-2015		TSE 2016	TSE 2017
	1000€	1000€	1000€	1000€	%	1000€	1000€
MYYNTITULOT	1 774,3	1 500,0	1 809,0	309,0	20,6 %	1 809,0	1 809,0
MAKSUTULOT	64,0	80,0	80,0	0,0	0,0 %	80,0	80,0
TUET JA AVUSTUKSET	45,1	70,0	20,0	-50,0	-71,4 %	20,0	20,0
VUOKRATULOT	4,0	10,0	10,0	0,0	0,0 %	10,0	10,0
MUUT TOIMITATULOT	6,6	10,0	5,0	-5,0	-50,0 %	5,0	5,0
TULOT YHTEENSÄ	1 894,0	1 670,0	1 924,0	254,0	15,2 %	1 924,0	1 924,0
PALKAT	13 368,0	13 659,0	13 301,0	-358,0	-2,6 %	13 089,0	13 089,0
HENKILÖSIVUMENOT	4 046,2	4 079,7	4 049,0	-30,7	-0,8 %	3 944,0	3 944,0
PALVELUJEN OSTOT	5 037,0	5 238,3	4 876,0	-362,3	-6,9 %	4 991,0	4 991,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	894,1	870,0	870,0	0,0	0,0 %	891,0	891,0
AVUSTUKSET	5,2	5,0	5,0	0,0	0,0 %	5,0	5,0
VUOKRAT	8 187,7	8 523,0	8 544,0	21,0	0,2 %	8 745,0	8 745,0
MUUT MENOT	22,9	15,0	54,0	39,0	260,0 %	55,0	55,0
MENOT YHTEENSÄ	31 561,1	32 390,0	31 699,0	-691,0	-2,1 %	31 720,0	31 720,0
TOIMINTAKATE	-29 667,1	-30 720,0	-29 775,0	945,0	-3,1 %	-29 796,0	-29 796,0

Ruotsinkielinen koulutus hoitaa joitakin tehtäviä yhteistyössä etenkin varhaiskasvatusviraston ja sosiaali- ja terveysviraston sekä pääkaupunkiseudun muiden kuntien kanssa. Suurin yhteistyöalue on erityisopetus. Kaupungin ruotsinkieliset erityiskoulut ja -luokat ovat pääkaupunkiseudun kuntien oppilaille osittain yhteiset. Muutamat suomenkieliset kunnat, jotka eivät järjestä ruotsinkielistä perusopetusta ovat solmineet Helsingin kanssa sopimukset näiden kuntien oppilaiden ensisijaisesta ottamisesta Helsingin ruotsinkielisiin peruskouluihin. Kotikunnat maksavat oppilaistaan todelliset kustannukset kaupunginhallituksen hyväksymiä korvausperusteita noudattaen.

4.4 Henkilöstösuunnitelma

	2013	2014	2015	Muutos 2014-2015		2016	2017
	TB	TB	TAE	kpl	%	TSE	TSE
VIRAT JA TOIMET YHTEENSÄ	368	368	368	0	0,0	368	368
Esi- ja peruskoulut	368	368	368	0	0,0	368	368
Rehtorit ja apulaisrehtorit	9	9	9	0	0,0	9	9
Peruskoulut	9	9	9	0	0,0	9	9
-rehtorit	9	9	9	0	0,0	9	9
-apulaisrehtori	0	0	0	0			
Opetushenkilöstö	242	242	242	0	0,0	242	242
Peruskoulut ja esiopetus	242	242	242	0	0,0	242	242
-lehtorit	93	93	93	0	0,0	93	93
-erityisopettajat	19	19	19	0	0,0	19	19
-erityisluokanopettajat	17	17	17	0	0,0	17	17
-luokanopettajat	107	107	107	0	0,0	107	107
-esiluokanopettajat	6	6	6	0	0,0	6	6
Koulusihteerit	18	18	18	0	0,0	18	18
Peruskoulut	18	18	18	0	0,0	18	18
Oppilashuoltohenkilöstö	99	99	99	0	0,0	99	99
-psykologit ja kuraattorit *)	11	11	11	0	0,0	11	11
-koulunkäyntiavustajat	88	88	88	0	0,0	88	88
PÄÄTOIMISET TUNTIOPETTAJAT	70	70	70	0	0,0	70	70
Peruskoulut	70	70	70	0	0,0	70	70

Vuoden 2014 henkilöstösuunnitelman mukaan kokopäivätoimisten opettajien virkojen määrä on 310. Opetustehtäviin palkataan vakansseilla olevien opettajien lisäksi opetuksen järjestämisen edellyttämä määrä päätoimisia ja sivutoimisia tuntiopettajia. Tuntiopettajien määrä vaihtelee lukuvuosittain. Tuntiopettajien määrään vaikuttaa opiskelijamäärän lisäksi opetusryhmien muodostuminen sekä tuntien jakautuminen viroissa olevien ja tuntiopettajien välillä.

Oppilashuoltohenkilöstön vakansseja on 11. Sihteeri- ja avustajavakanssien määrään sisältyy sekä koko- että osapäivätoimisia vakansseja. Lukuvuonna 2013 – 2014 sihteerien kokonaistuntimäärä vastaa noin 11 kokopäiväistä sihteeriä ja avustajien kokonaistuntimäärä 27 kokopäivätoimista avustajaa. Koulunkäyntiavustajien määräaikaisiin palvelussuhteisiin ostetaan henkilökunta Seuresta.

Vakanssimääriin ei esitetä muutoksia.

4.5 Tunnusluvut

4.5.1 Keskimääräinen yksikkökustannus vuosina 2013 – 2017

	2013	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2017	2017
	TOT	TOT	TB	TB	TAE	TAE	TSE	TSE	TSE	TSE
	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas
Esi- ja perusopetus										
Oppilaita		3 198		3 270		3 298		3 300		3 301
Osuus hallinnoista	646,4	202,13	661,5	202,31	645,7	195,79	630,9	191,19	626,1	189,68
Osuus yksikön hallinnosta	337,9	105,66	333,1	101,87	334,0	101,28	326,3	98,87	326,0	98,76
Osuus yht. hallinnosta	308,5	96,47	328,4	100,43	311,7	94,50	304,6	92,32	300,1	90,91
Osuus Tietopalveluista	577,4	180,54	530,3	162,16	511,5	155,09	501,6	152,00	492,6	149,23
Osuus runkoverkosta	45,9	14,35	38,9	11,88	38,8	11,77	37,9	11,50	37,4	11,32
Osuus Mediakeskuksesta	114,0	35,63	111,5	34,09	104,3	31,64	102,1	30,93	100,4	30,42
Osuus atk-tukipalveluista	417,5	130,56	379,9	116,19	368,3	111,69	361,6	109,57	354,8	107,48
Osuus Tila- ja hankintapalveluista	63,4	19,83	126,2	38,61	123,5	37,44	120,7	36,58	118,9	36,02
Osuus kalustonhoidosta	82,5	25,78	93,5	28,60	84,3	25,56	82,5	24,99	80,6	24,40
Perusopetuksen muut käyttömenot	31 561,1	9 869,01	32 390,0	9 905,20	31 693,0	9 609,76	31 720,0	9 612,12	31 720,0	9 609,21
Perusopetuksen menot yhteensä	32 930,8	10 297,30	33 801,6	10 336,87	33 058,0	10 023,64	33 055,7	10 016,87	33 038,2	10 008,53
Perusopetuksen tulot yhteensä	1 894,0	592,25	1 670,0	510,70	1 924,0	583,38	1 924,0	583,03	1 924,0	582,85
Perusopetuksen nettomenot	31 036,8	9 705,05	32 131,6	9 826,17	31 134,0	9 440,26	31 131,7	9 433,84	31 114,2	9 425,68
Vähennykset	6 392,6	1 998,92	6 762,0	2 067,89	6 809,0	2 064,58	6 809,0	2 063,33	6 809,0	2 062,71
Pääomavuokrat	6 392,6	1 998,92	6 762,0	2 067,89	6 809,0	2 064,58	6 809,0	2 063,33	6 809,0	2 062,71
Valtionosuuteen oikeuttavat nettomenot	24 644,2	7 706,13	25 369,6	7 758,28	24 325,0	7 375,67	24 322,7	7 370,51	24 305,2	7 362,97

4.5.2 Tuottavuus

	2013	2014	2015	2016	2017
Ruotsinkielinen esi- ja perusopetus	94,3	93,4	97,6	97,4	97,1

4.5.3 Huoneistoneliöt/oppilas 2014 – 2015

Katso kohta 7.5 sivu 37.

5. RUOTSINKIELINEN LUKIOKOULUTUS

5.1 Toiminnalliset ja palvelutasoon liittyvät muutokset

	2013	2014	2015 TAE			Muutos		2016	2017
	TOT kpl	TA kpl	20.1. kpl	20.9. kpl	PKA* kpl	20014 - 2015 kpl	%	TSE kpl	TSE kpl
Lukiopalvelut	1 200	1 194	1 210	1 214	1 212	18	1 %	1 212	1 205
Aikuislukio palvelut									
varsinaiset opiskelijat	50	64	42	55	47	-17	-26 %	48	48
aineopiskelijat	95	94	91	90	91	-3	-4 %	91	91
kurssiosallistumiset	229	236				-236	-100 %		
valt.osuuteen vaikuttavat aineopisk.	75	94	74	74	74	-20	-21 %	74	74
Lukiokoulutuksen opiskelijat									
varsinaiset opiskelijat	1 250	1 258	1 252	1 269	1 259	1	0 %	1 260	1 253
valt.osuuteen vaikuttavat aineopisk.	75	94	74	74	74	-20	-21 %	74	74

* painotettu keskiarvo

Vuonna 2015 jatketaan edelleen eCampus-toiminnan kehittämistä. Kehittämistyö laajennetaan koskemaan kehittäjäopettajien ja rehtoreiden lisäksi kaikkia työntekijöitä.

Gymnasiet Svenska normallyceum ja Tölö specialiseringsgymnasium yhdistyvät lukuvuodesta 2015–2016 lähtien. Vuoden 2014 aikana aloitetaan yhdistymisen valmistelu kuten esimerkiksi henkilökunnan kuulemiset, opiskelijoiden ottamiseen liittyvät kysymykset, päätös uuden lukion nimestä.

Esitykseen sisältyvät sopeuttamistoimenpiteet

Vuoden 2015 talousarvioesitys edellyttää lukiokoulutuksessa vuoden 2014 tasoon verrattuna yli 4 %:n sopeuttamista. Toiminnallisina muutoksina tämä tarkoittaa lukioissa kurssien vähentämistä ja kansainvälisen toiminnan merkittävää supistamista sekä aikuislukiossa opetustarjonnan merkittävää vähentämistä. Perusopetuksessa sijainen hankitaan opettajille ja avustajille yli yhden päivän poissaoloihin toisesta poissaolopäivästä alkaen. Lukiokoulutuksessa tätä periaatetta voidaan soveltaa joustavasti. Opettajien päivän poissaolojen sijaisjärjestelyt hoidetaan koulun sisäisin järjestelyin. Sopeuttamisen aiheuttamat toiminnalliset muutokset edellyttävät lukiokampusten yhteistä kurssitarjontaa, video-opetuksen toteuttamista ja opetuksen digitalisoimista, jotta opiskelijoille voidaan turvata laaja ja monipuolinen kurssitarjonta kiristyvästä taloudesta huolimatta. Lisäksi joudutaan tarkistamaan lukioverkkoa.

Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin valmistautuminen edellyttää tietoteknologian käyttöönottoa eri oppiaineissa, mikä muuttaa merkittävästi opetuksen pedagogisia ratkaisuja ja edellyttää opetustilojen varustamista riittävällä sähkövarustelulla, toimivilla verkkoyhteyksillä ja riittävällä kone- ja laitekannalla. Mikä aiheuttaa eCampus-kehittämisen lisäksi kustannuspaineita.

Lukioiden opiskelijahuolto uudistuu 1.8.2014 voimaan tulleen oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisesti. Talousarvioesitykseen 2015 sisältyy uuden lain edellyttämät Helsingissä sijaitsevien toisen asteen oppilaitosten kuraattori- ja psykologipalvelut. Opiskelijahuolto edistää entistä paremmin koko opiskeluyhteisön hyvinvointia ja yhteistyötä opiskelijoiden perheiden kanssa.

Psykologi- ja kuraattoripalveluilla tuetaan opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia.

Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015 – 2017

Lukiokoulutuksen tuntijako ja opetussuunnitelman perusteet uudistuvat vuonna 2016. Lukiokoulutuksen oppimisympäristöt monimuotoistuvat ja verkossa tapahtuva opetus tulee kiinteäksi osaksi lukio-opintoja. Ylioppilaskirjoitukset järjestetään sähköisesti vuodesta 2016 alkaen, mikä lisää tieto- ja viestintäteknologian käyttöä lukio-opetuksessa ja arvioinnissa.

Yksilöllisen ohjauksen ja tuen tarve kasvaa lukioissa opiskelijoiden tarpeiden erilaistuessa.

5.2 Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet

Tavoite 1. Oppimistulokset ja hyvinvointiparanevat

- Helsingin kaupungin lukioissa opintonsa vähintään kolmessa vuodessa suorittavien osuus eli läpäisyaste on vähintään samalla tasolla kuin vuonna 2014.

Tavoite 2: Oppilaiden ja opiskelijoiden oppimispolut ovat eheitä ja joustavia.

- Jokaiselle ensimmäisen vuoden lukiolaista on sähköinen eHops, joka sisältää opintojen aikaisen ohjaussuunnitelman ja oppimisen tuen tarpeet.
- Vuonna 2015 Stadin eKampuksen sähköinen ePortfolio on käytössä kaikilla ensimmäisen vuoden opiskelijoilla lukioissa.

5.3 Rahoitusuunnitelma

	TOT 2013	TB 2014	TAE 2015	Muutos 2014-2015		TSE 2016	TSE 2017
	1000€	1000€	1000€	1000€	%	1000€	1000€
MYYNTITULOT		103,0		-103,0	-100,0 %		
MAKSUTULOT	2,1	5,0	2,0	-3,0	-60,0 %	2,0	2,0
TUET JA AVUSTUKSET	25,0	23,0	26,0	3,0	13,0 %	26,0	26,0
TULOT YHTEENSÄ	27,1	131,0	28,0	-103,0	-78,6 %	28,0	28,0
PALKAT	4 663,8	4 478,0	4 313,0	-165,0	-3,7 %	4 338,0	4 338,0
HENKILÖSIVUMENOT	1 362,4	1 325,0	1 271,0	-54,0	-4,1 %	1 283,0	1 283,0
PALVELUJEN OSTOT	897,5	939,1	967,0	27,9	3,0 %	1 020,0	1 020,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	114,1	126,0	125,0	-1,0	-0,8 %	148,0	148,0
AVUSTUKSET		0,0	0,0	0,0			
VUOKRAT	2 632,4	2 655,9	2 524,0	-131,9	-5,0 %	2 583,0	2 583,0
MUUT MENOT	7,2	6,0	6,0	0,0	0,0 %	6,0	6,0
MENOT YHTEENSÄ	9 677,5	9 530,0	9 206,0	-324,0	-3,4 %	9 378,0	9 378,0
TOIMINTAKATE	-9 650,4	-9 399,0	-9 178,0	221,0	-2,4 %	-9 350,0	-9 350,0

5.4 Henkilöstösuunnitelma

	2013	2014	2015	Muutos 2014-2015		2016	2017
	TB	TB	TAE	kpl	%	TSE	TSE
VIRAT JA TOIMET YHTEENSÄ	77	77	76	-1	-1,3	76	76
Lukiot	77	77	76	-1	-1,3	76	76
Rehtorit ja apulaisrehtorit	5	5	4	-1	-20,0	4	4
Lukiot	5	5	4	-1	-20,0	4	4
-rehtorit	4	4	3	-1	-25,0	3	3
-apulaisrehtori	1	1	1	0	0,0	1	1
Opetushenkilöstö	68	68	68	0	0,0	68	68
Lukiot (sis. myös aikuislinjan)	68	68	68	0	0,0	68	68
-lehtorit	67	67	67	0	0,0	67	67
-erityisopettajat	1	1	1	0	0,0	1	1
Koulusihteerit	4	4	4	0	0,0	4	4
Lukiot	4	4	4	0	0,0	4	4
PÄÄTOIMISET TUNTIOPETTAJAT	15	15	15	0	0,0	15	15
Lukiot (sis. myös aikuislinjan)	15	15	15	0	0,0	15	15

Vuoden 2014 henkilöstösuunnitelman mukaan kokopäivätoimisten opettajien virkojen määrä on 68. Opetustehtäviin palkataan vakansseilla olevien opettajien lisäksi opetuksen järjestämisen edellyttämä määrä päätoimisia ja sivutoimisia tuntiopettajia. Tuntiopettajien määrä vaihtelee lukuvuosittain. Tuntiopettajien määrään vaikuttaa opiskelijamäärän lisäksi opetusryhmien muodostuminen sekä tuntien jakautuminen viroissa olevien ja tuntiopettajien välillä.

Oppilashuoltohenkilöstön vakanssit on ilmoitettu perusopetuksen yhteydessä. Vakanssit ovat kuitenkin perusopetuksen ja lukiokoulutuksen yhteiskäytössä.

Vuonna 2015 esitetään lakkautettavaksi yhdistyvien lukioiden rehtorin viroista toinen.

5.5 Tunnusluvut

5.5.1 Keskimääräinen yksikkökustannus vuosina 2013 – 2017

	2013	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2017	2017
	TOT	TOT	TB	TB	TAE	TAE	TSE	TSE	TSE	TSE
	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas
Lukio- ja aikuislukio- ja aikuiskoulutus										
Oppilaita		1 325		1 352		1 333		1 334		1 327
Osuus hallinnoista	267,8	202,13	273,5	202,31	261,0	195,79	255,0	191,19	251,7	189,68
Osuus yksikön hallinnosta	140,0	105,66	137,7	101,87	135,0	101,28	131,9	98,87	131,1	98,76
Osuus yht. hallinnosta	127,8	96,47	135,8	100,43	126,0	94,51	123,1	92,32	120,7	90,91
Osuus Tietopalveluista	239,2	180,54	219,2	162,16	206,8	155,09	202,7	152,00	198,0	149,23
Osuus runkoverkosta	19,0	14,35	16,1	11,88	15,7	11,77	15,3	11,50	15,0	11,32
Osuus Mediakeskuksesta	47,2	35,63	46,1	34,09	42,2	31,64	41,2	30,93	40,4	30,42
Osuus atk-tukipalveluista	173,0	130,56	157,1	116,19	148,9	111,69	146,1	109,57	142,6	107,48
Osuus Tila- ja hankintapalveluista	26,3	19,83	52,2	38,61	49,9	37,44	48,8	36,58	47,8	36,02
Lukio-opetuksen muut käyttömenot	9 677,5	7 304,88	9 530,0	7 048,82	9 084,0	6 814,19	9 258,0	6 941,07	9 258,0	6 976,11
Lukio-opetuksen menot yhteensä	10 210,7	7 707,38	10 075,0	7 451,89	9 601,7	7 202,51	9 764,5	7 320,83	9 755,6	7 351,03
Lukio-opetuksen tulot yhteensä	27,1	20,46	131,0	96,89	28,0	21,00	28,0	20,99	28,0	21,10
Lukio-opetuksen nettomenot	10 183,6	7 686,92	9 944,0	7 355,00	9 573,7	7 181,51	9 736,5	7 299,84	9 727,6	7 329,94
Vähennykset	2 035,2	1 536,22	2 083,4	1 540,98	2 009,0	1 507,01	2 009,0	1 506,22	2 009,0	1 513,83
Pääomavuokrat	2 035,2	1 536,22	2 083,4	1 540,98	2 009,0	1 507,01	2 009,0	1 506,22	2 009,0	1 513,83
Valtionosuuteen oikeuttavat nettomenot	8 148,4	6 150,70	7 860,6	5 814,02	7 564,7	5 674,49	7 727,5	5 793,62	7 718,6	5 816,11

5.5.2 Tuottavuus

	2013	2014	2015	2016	2017
Ruotsinkielinen lukiokoulutus	92,7	95,7	101,8	99,9	99,2

5.5.3 Huoneistonestiöt/opiskelija 2014 – 2015

Katso kohta 7.5 sivu 37.

6. AMMATILLINEN KOULUTUS

6.1 Toiminnalliset ja palvelutasoon liittyvät muutokset

	2 013	2014	2015 TAE			Muutos		2 016	2 017
	TOT kpl	TA kpl	20.1. kpl	20.9. kpl	PKA* kpl	2014 - 2015 kpl	%	TSE kpl	TSE kpl
STADIN AMMATTIOPISTO									
Valtionosuuteen oikeuttavan ops ja näyttötutkintoperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat *)	7 649	8 040	8 034	8 817	8 360	320	4,0 %	8 730	8 730
-Kulttuuriala	261	272	275	309	289	17	6,3 %	298	298
-Tekniikan ja liikenteen ala	3 926	4 132	4 156	4 651	4 362	230	5,6 %	4 459	4 459
-Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	2 610	2 720	2 729	2 942	2 818	98	3,6 %	3 076	3 076
-Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	513	566	521	556	536	-30	-5,4 %	530	530
-Maahanmuuttajien valmistava koulutus	220	204	227	251	237	33	16,2 %	249	249
-Ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valm. koul.	118	146	126	108	119	-28	-18,8 %	119	119
Valtionosuuteen oikeuttava ammatillinen lisäkoulutus opiskelijatyövuodet **)	168	185			185	0	0,0 %	185	185
Muun ammatillisen koulutuksen opiskelijat *)	287	578			300	-278	-48,1 %	300	300
OPPISOPIMUSKOULUTUS									
Oppisopimuksia yhteensä	2 574	3 000	2 800	2 800	2 800	-200	-6,7 %	2 800	2 800
Peruskoulutus	971	1 200	1 151	1 151	1 151	-49	-4,1 %	1 151	1 151
Ammattitutkintoon johtava koulutus	1 488	1 597	1 442	1 442	1 442	-155	-9,7 %	1 442	1 442
Muu ammatillinen lisä koulutus	115	203	207	207	207	4	2,0 %	207	207
PERUSOPETUKSEN LISÄ KOULUTUS ***)				50	50	50		50	50

*painotettu keskiarvo

** opiskelija työvuosi = 190 koulupäivä, 7 h / pv

*** aritmeettinen keskiarvo

Talousarvioesitys 2015 perustuu oppilaitosmuotoisen ammatillisen peruskoulutuksen osalta opetus- ja kulttuuriministeriön 27.6.2013 myöntämään järjestämislupaun, jossa määritellään vuotuisiksi kokonaisopiskelijamääräksi vuonna 2015 enintään 8 360 opiskelijaa. Opiskelijamäärä kasvaa 320 opiskelijalla vuoden 2014 talousarvion opiskelijamäärästä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö edellyttää järjestämislupapäätöksessään, että nuorisotakuun toteuttamiseksi pääkaupunkiseudulla koulutuksen järjestäjä käyttää järjestämisluvan opiskelijamääräkapasiteetin täysimääräisesti, ja että koulutuksen järjestäjällä on taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset käynnistää ja toteuttaa koulutus laadukkaasti tarkoituksenmukaisissa tiloissa ja tarvittavilla laitteilla.

Koulutuspaikat suunnataan työelämän tarpeiden mukaan pääkaupunkiseudun Ennakointikamarin, Ennakointimallin ja kaupungin tietokeskuksen tuottamien tietojen pohjalta. Ne kohdennetaan pääasiassa nuorten ja nuorten aikuisten ammatilliseen peruskoulutukseen.

Helsingin kaupunki järjestää suomenkielistä opetussuunnitelmaperusteista ammatillista peruskoulutusta, ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaavaa ja valmistavaa koulutusta sekä maahanmuuttajien valmistavaa koulutusta, kotitalousopetusta ja perusopetuksen lisäopetusta Stadin ammattiopistossa.

Stadin aikuisopistossa järjestetään näyttötutkintoperusteista ammatillista peruskoulutusta ja lisäkoulutusta sekä oppisopimuskoulutusta. Näyttötutkintojen järjestämissopimuksia on yhteensä noin 50 tutkinnossa.

Avoim ammattiopisto tarjoaa ohjausta ja koulutusta ilman opiskelupaikkaa oleville helsinkiläisille nuorille ja opintonsa keskeyttävälle tai keskeyttämistä suunnitteleville opiskelijoille. Erilaisia kursseja ja tutkinnon osakoulutusta voi suorittaa pienryhmissä, työssäoppimalla, oppisopimuskoulutuksena tai verkkokursseina. Avoimessa ammattiopistossa jatketaan avointa maahanmuuttajanuorten koulutusta ja järjestetään ammatillisen koulutuksen ja suomen kielen opintoja yhdistävä koulutus Maahanmuuttajataustaisten nuorten koulutuspolut Helsingissä – työryhmän esitysten mukaisesti. Avoin ammattiopisto toimii Helsingin kaupungin 200-vuotisjuhlarahoituksella.

Oppisopimuskoulutuksen määrä talousarviossa on yhteensä 2 800 oppisopimusta. Tavoitteena on 1 188 peruskoulutuksen oppisopimusta, joiden määrää opetus- ja kulttuuriministeriö ei säätele. Vuoden 2015 suunnittelussa lähtökohtana on 1 612 lisäkoulutuksena toteutettavaa oppisopimusta. Oppisopimus-koulutuksessa kehitetään erityisesti nuorten alle 20-vuotiaiden oppisopimuskoulutusta.

Nuorten työpajat tarjoavat pajajakson ensisijaisesti 15–19 -vuotiaille helsinkiläisille perusasteen jälkeen vaille jatko-opiskelupaikkaa jääneille tai toisen asteen koulutuksen keskeyttäneille nuorille. Etusijalla ovat etsivän nuorisotyön tavoittamat nuoret. Pajojen toissijainen kohderyhmä on alle 25 -vuotiaat ammatittaidottomat, työttömät nuoret. Aloituspaiikkoja työvaltaisilla pajoilla on yhteensä 137. Pajoille voidaan hakeutua jatkuvasti ja paikkoja täytetään sitä mukaa, kun niitä vapautuu. Nuoret ohjautuvat pajoille etsivästä nuorisotyöstä tai TE-toimistoista.

Esitykseen sisältyvät sopeuttamistoimenpiteet

Vuoden 2015 talousarvioesitys edellyttää Stadin ammattiopistossa merkittävää toiminnan sopeuttamista. Liiketoiminnan supistaminen realistiselle tasolle tuottaa menosäästöjä. Tilojen käyttöä tulee luonnollisesti tehostaa. Perusopetuksessa sijainen hankitaan opettajille ja avustajille yli yhden päivän poissaoloihin toisesta poissaolopäivästä alkaen. Ammatillisessa koulutuksessa tätä periaatetta voidaan soveltaa joustavasti. Opettajien päivän poissaolojen sijaisjärjestelyt hoidetaan koulun sisäisin järjestelyin.

Oppisopimuskoulutuksen talousarvioon ei sisälly mahdollisia työnantajille maksettavien koulutuskorvausten kasvua. Asiakastietohallinnan järjestelmän Sopimus Pro:n mahdollistama sähköisen työnantajakorvausten maksatuksen arvioidaan merkitsevän lisäystä koulutus-korvausten määrään vuonna 2015.

Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Koulutus- ja nuorisotakuun toteuttaminen lisää ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärää ammatillisessa peruskoulutuksessa ja ammatillisessa aikuiskoulutuksessa ml. oppisopimuskoulutus (nuorten aikuisten osaamisohjelma).

Työelämän jatkuvat muutokset ja kasvavat ammatitaitovaatimukset yhdessä opiskelijamäärän kasvun kanssa lisäävät tarvetta ammatillisen koulutuksen uusien tilojen sekä koneiden ja laitteiden hankintaan, jotta koulutusta voidaan järjestää työelämälähtöisesti ja työvaltaisesti.

Tutkintojärjestelmän uudistaminen, osaamisperusteisuuden vahvistuminen ja rahoitusjärjestelmän muuttuminen edellyttävät koko ammatillisen koulutuksen perusteellista muuttamista: opetuksen modulointi mahdollistaa tutkinnon osien suorittamisen joustavasti, opintoaika ja oppitunnit eivät ole enää opetuksen järjestämisen mittarina vaan osaamisen tuottaminen, osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen on luotava oma järjestelmänsä.

Oppimisympäristöt laajenevat entistä enemmän oppilaitoksen ulkopuolelle ja opetus digitalisoituu, mitä voidaan hyödyntää myös työssäoppimisen ohjauksessa.

Eri ammattialojen tietoteknistyminen ja sähköisten palveluiden lisääntyminen edellyttävät panostamista tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntävään opetukseen ja riittävään varustelutasoon ammatillisessa koulutuksessa.

Opiskelijalle on oltava mahdollista suorittaa joustavasti opintoja eri koulutusmuodoissa ja eri tutkinnoissa, mikä edellyttää rakenteiden muuttamista kuten esimerkiksi laajennetun työssäoppimisen käyttöönottoa, 2 + 1 -mallin kehittämistä ja nuorten oppisopimuskoulutuksen kehittämistä sekä avoimen ammattiopiston koulutustarjonnan integroimista tutkintotavoitteiseen koulutukseen.

Oppivelvollisuusiän nostaminen 17 vuoteen, yhteishaun uudistaminen ja koulutuspaikkojen lisääminen ammatilliseen koulutukseen muuttavat ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijaprofiilia: tuen tarpeessa olevien opiskelijoiden määrä kasvaa merkittävästi ja koulutukseen kiinnittyminen on useammalla nuorella vaikeaa.

Maahanmuuttajataustaisille nuorille tarvitaan räätälöityjä ja tuettuja koulutuspolkuja, jotta heidän pääsynsä tutkintotavoitteiseen koulutukseen turvataan, erityistä huomiota on kiinnitettävä myöhään Suomeen tulleiden 15–17-vuotiaiden maahanmuuttajataustaisten nuorten koulutukseen.

Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015 – 2017

Koulutus- ja nuorisotakuun sekä määrällisesti riittävän, ammattitaitoisen työvoiman tarjonnan turvaaminen alueen elinkeinoelämän ja julkisen palvelutuotannon tarpeisiin lisäävät ammatillisen koulutuksen kysyntää ja tarvetta. Yhteishaun uudistaminen helpottaa peruskoulun päättävien nuorten pääsyä ammatilliseen peruskoulutukseen. Helsingissä on kuitenkin yli 20 000 alle 29-vuotiaasta nuorta, joilla ei ole toisen asteen koulutusta. Heistä yli 40 % on maahanmuuttajataustaisia nuoria. Työvoimatarpeen kasvun ennakoidaan keskittyvän palvelualoille sekä sosiaali- ja terveysalalle, myös logistiikassa, rakentamisessa ja teollisuudessa tarvitaan ammattiosaajia.

Ammatillista koulutusta toteutetaan entistä joustavammin yhteistyössä työpaikkojen kanssa sekä räätälöidään yksilöllisiä, joustavia opintopolkuja ja vaihtoehtoisia väyliä työelämään. Keskeistä on tutkinnon osien joustavampi suorittaminen ja sitä kautta tutkinnon suorittaminen tai työllistyminen. Avoimen ammattiopiston opinnot toimivat joustavana väylänä tutkintoon johtavaan koulutukseen. Oppisopimuskoulutuksen kehittäminen nuorten todelliseksi koulutusmuodoksi ja 2+1-mallin luominen monipuolistavat ja lisäävät tutkinnon osien tai tutkinnon suorittamista. Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen nopeuttaa opintoja ja poistaa päällekkäistä koulutusta.

Ammatillisessa koulutuksessa on tarvetta kehittää erilaisia toimia, joilla tähdätään koulutukseen kiinnittymiseen, keskeyttämisen vähentämiseen, läpäisyn edistämiseen (tutkinto kolmessa vuodessa) sekä urasuunnitelmien selkeyttämiseen. Erityisiä toimia tarvitaan maahanmuuttajien koulutukseen pääsyn edistämiseksi, heidän suomen kielen taitonsa parantamiseksi sekä opiskelu- ja työelämävalmiuksiensa vahvistamiseksi.

Nuorten työpajatoiminta vahvistuu koulutus- ja nuorisotakuun toteuttamisen yhtenä vaihtoehtona. Nuorten työpajatoiminnalle on edelleen tarvetta. Lähivuosina Helsingissä tulee jäämään perusopetuksen päättäneitä nuoria ilman toisen asteen koulutuspaikkaa. Samoin nuorisolain mukaisen etsivän nuorisotyön palveluista ohjautuu nuoria entistä enemmän nuorten työpajoille.

6.2 Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet

Tavoite 1. Oppimistulokset ja hyvinvointiparanevat

- Stadin ammattiopistossa opintonsa negatiivisesti keskeyttäneiden määrä vähenee 1,0 prosenttiyksiköllä vuoden 2014 tasosta

Tavoite 2: Oppilaiden ja opiskelijoiden oppimispolut ovat eheitä ja joustavia.

- Nuorten tuetussa oppisopimuskoulutuksessa on vähintään 140 oppisopimusopiskelijaa ja 2 + 1 – mallin oppisopimuskoulutukseen osallistuu vähintään 90 opiskelijaa vuonna 2015.
- Stadin aikuisopistossa nuorten aikuisten osaamisohjelmaan osallistuu 120 opiskelijaa.
- Avoimen ammattiopiston toimintaan osallistuu 500 nuorta vuonna 2015.
- Vuonna 2015 Stadin eKampuksen sähköinen ePortfolio on käytössä kaikilla ensimmäisen vuoden opiskelijoilla Stadin ammattiopistossa.
- Stadin ammattiopistossa 5 % peruskoulutuksen opiskelijoista on suorittanut Aktiivipolun opintoja vuonna 2015.
- Vuonna 2015 vähintään sama osuus pajanuorista suorittaa pajajakson loppuun tai sijoittuu kesken pajajakson koulutukseen tai työhön kuin vuonna 2014.

6.3 Rahoitussuunnitelma

	TOT 2013	TB 2014	TAE 2015	Muutos 2014-2015		TSE 2016	TSE 2017
	1000€	1000€	1000€	1000€	%	1000€	1000€
MYYNTITULOT	1 098,9	2 457,0	1 897,0	-560,0	-22,8 %	1 897,0	1 897,0
MAKSUTULOT	1 153,4	897,0	1 375,0	478,0	53,3 %	1 375,0	1 375,0
TUET JA AVUSTUKSET	1 537,3	291,0	646,0	355,0	122,0 %	646,0	646,0
VUOKRATULOT	1,0	6,0	6,0	0,0	0,0 %	6,0	6,0
MUUT TOIMITATULOT	149,8	20,0	78,0	58,0	290,0 %	78,0	78,0
TULOT YHTEENSÄ	3 940,4	3 671,0	4 002,0	331,0	9,0 %	4 002,0	4 002,0
PALKAT	40 236,2	42 077,7	44 703,0	2 625,3	6,2 %	44 756,0	44 756,0
HENKILÖSIVUMENOT	13 864,1	14 044,8	14 534,0	489,2	3,5 %	14 710,0	14 710,0
PALVELUJEN OSTOT	19 608,5	19 973,2	18 440,0	-1 533,2	-7,7 %	19 474,0	19 474,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	5 072,8	5 011,9	4 353,0	-658,9	-13,1 %	4 736,0	4 736,0
AVUSTUKSET	100,7	103,0	97,0	-6,0	-5,8 %	100,0	100,0
VUOKRAT	24 330,6	25 980,4	31 079,0	5 098,6	19,6 %	32 811,0	32 811,0
MUUT MENOT	194,4	64,0	71,0	7,0	10,9 %	73,0	73,0
MENOT YHTEENSÄ	103 407,3	107 255,0	113 277,0	6 022,0	5,6 %	116 660,0	116 660,0
TOIMINTAKATE	-99 466,9	-103 584,0	-109 275,0	-5 691,0	5,5 %	-112 658,0	-112 658,0

Työpajatoiminnan yhdistäminen on huomioitu vuoden 2015 tilinpäätöstietojen ja vuoden 2015 tulosbudjetin osalta, joten vuodet ovat vertailukelpoisia keskenään

6.4 Henkilöstösuunnitelma

	2013	2014	2015	Muutos 2014-2015		2016	2017
Ammatillinen koulutus	TB	TB	TAE	kpl	%	TSE	TSE
HENKILÖTYÖVUODET YHTEENSÄ	964	1 047	1 055	8	0,8	1 055	1 055
Virat ja toimet yhteensä	697	765	773	8	1,0	773	773
Stadin ammattiopisto ja Stadin aikuisopisto							
Yhteiset toiminnot	100	112	112	0	0,0	112	112
Oppilaitosten johto	3	2	2	0	0,0	2	2
Yhteiset hallintopalvelut	39	39	39	0	0,0	39	39
Yhteiset opiskelijapalvelut	58	71	71	0	0,0	71	71
Stadin ammattiopisto, toimialat	533	585	593	8	1,4	593	593
Hyvinvointi	169	182	182	0	0,0	182	182
Johto	7	7	7	0	0,0	7	7
Opettajien virat	153	165	165	0	0,0	165	165
Opetuksen tuki	9	10	10	0	0,0	10	10
Palvelu ja viestintä	109	129	129	0	0,0	129	129
Johto	8	8	8	0	0,0	8	8
Opettajien virat	85	104	104	0	0,0	104	104
Opetuksen tuki	16	17	17	0	0,0	17	17
Tekniikka ja asennus	130	131	131	0	0,0	131	131
Johto	8	7	7	0	0,0	7	7
Opettajien virat	117	120	120	0	0,0	120	120
Opetuksen tuki	5	4	4	0	0,0	4	4
Tekniikka ja logistiikka	102	120	128	8	6,7	128	128
Johto	8	8	8	0	0,0	8	8
Opettajien virat	89	107	115	8	7,5	115	115
Opetuksen tuki	5	5	5	0	0,0	5	5
Työpajatoiminta	23	23	23	0	0,0	23	23
Stadin aikuisopisto	64	68	68	0	0,0	68	68
Johto	6	5	5	0	0,0	5	5
Opettajien virat	36	42	42	0	0,0	42	42
Oppisopimuskoulutus	22	21	21	0	0,0	21	21
TUNTIOPETTAJAT (htv)	241	272	272	0	0,0	272	272
Stadin ammattiopisto, toimialat	233	193	193	0	0,0	193	193
Hyvinvointi	75	39	39	0	0	39	39
Palvelu ja viestintä	76	56	56	0	0,0	56	56
Tekniikka ja asennus	33	40	40	0	0,0	40	40
Tekniikka ja logistiikka	49	58	58	0	0,0	58	58
Stadin aikuisopisto	8	79	79	0	0,0	79	79
MUUT KUIN VIRAT JA TOIMET (ei opettajat)	26	10	10	0	0,0	10	10
Siviilipalvelumiehet	2	2	2	0	0,0	2	2
Oppisopimuskoulutettavat	3	3	3	0	0,0	3	3
Työllistetyt	5	5	5	0	0,0	5	5

Oppilaitokseen esitetään vuonna 2015 perustettavaksi 8 lehtorin virkaa. Opetustehtäviin palkataan vakansseilla olevien opettajien lisäksi päätoimisia ja sivutoimisia tuntiopettajia. Tuntiopettajien määrä vaihtelee lukuvuosittain. Tuntiopettajien määrään vaikuttaa opiskelijamäärän lisäksi opetusryhmien muodostuminen sekä tuntien jakautuminen viroissa olevien ja tuntiopettajien välillä.

Ulkoisella rahoituksella toteutettaviin hankkeisiin palkataan tarvittaessa projektin edellyttämää henkilöstöä. Ulkoisen rahoituksen osuuden oletetaan vähenevän oleellisesti vuosiin 2013 ja 2014 verrattuna.

6.5 Tunnusluvut

6.5.1 Keskimääräinen yksikkökustannus vuosina 2013 – 2017

	2013	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2017	2017
	TOT	TOT	TB	TB	TAE	TAE	TSE	TSE	TSE	TSE
	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas
OPPILAITOKSET YHTEENSÄ										
Opiskelijamäärä		7 648,8		8 065,7		8 410,3		8 779,9		8 779,9
Osuus hallinnoista	1 150,6	150,43	1 265,8	156,94	1 258,5	149,64	1 282,7	146,10	1 270,1	144,66
Osuus NAL:n hallinnosta	412,7	53,96	455,7	56,50	463,7	55,14	472,2	53,78	471,9	53,75
Osuus yhteisestä hallinnosta	737,9	96,47	810,1	100,43	794,8	94,50	810,5	92,32	798,2	90,91
Osuus Tietopalveluista	382,3	49,98	370,8	45,97	365,1	43,41	372,5	42,42	366,5	41,75
Osuus runkoverkosta	109,7	14,35	95,9	11,88	99,0	11,77	101,0	11,50	99,4	11,32
Osuus tietotekniikkapalveluista	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osuus Mediakeskuksesta	272,6	35,63	274,9	34,09	266,1	31,64	271,5	30,93	267,1	30,42
Osuus Tila- ja hankintapalveluista	151,7	19,83	311,4	38,61	314,9	37,44	321,1	36,58	316,2	36,02
Muut käyttömenot	88 598,9	11 583,37	93 046,0	11 536,01	99 931,0	11 881,98	103 320,0	11 767,79	103 320,0	11 767,79
Menot yhteensä	90 283,4	11 803,61	94 994,0	11 777,53	101 869,5	12 112,47	105 296,3	11 992,89	105 272,9	11 990,21
Tulot yhteensä	2 229,8	291,52	1 257,0	155,85	2 085,0	247,91	2 085,0	237,47	2 085,0	237,47
Nettomenot	88 053,6	11 512,09	93 737,0	11 621,68	99 784,5	11 864,56	103 211,3	11 755,41	103 187,9	11 752,74
Vähennykset										
Pääomavuokrat	13 445,2	1 757,81	14 456,0	1 792,28	15 554,0	1 849,40	15 554,0	1 771,55	15 554,0	1 771,55
Psykologi-kuraattoritoiminta	1 195,1	156,25	1 405,4	174,24	1 384,0	164,56	1 384,0	157,63	1 384,0	157,63
OPPISOPIMUSKOULUTUS										
Oppisopimuksien määrä		2 574,0		2 800,0		2 800,0		2 800,0		2 800,0
Osuus yhteisestä hallinnosta	248,3	96,47	281,2	100,43	264,6	94,51	258,5	92,32	254,6	90,91
Osuus Tietopalveluista(runkoverkko)	36,9	14,35	33,3	11,88	33,0	11,77	32,2	11,50	31,7	11,33
Osuus Tila- ja hankinta palveluista	51,0	19,83	108,1	38,61	104,8	37,44	102,4	36,58	100,9	36,02
Muut käyttömenot	9 360,6	3 636,61	8 944,0	3 194,29	8 790,0	3 139,29	8 790,0	3 139,29	8 790,0	3 139,29
Menot yhteensä	9 696,9	3 767,26	9 366,6	3 345,21	9 192,4	3 283,00	9 183,1	3 279,68	9 177,1	3 277,54
Tulot yhteensä	129,6	50,35	34,0	12,14	50,0	17,86	50,0	17,86	50,0	17,86
Valtionosuuteen oikeuttavat nettomenot	9 567,3	3 716,91	9 332,6	3 333,07	9 142,4	3 265,14	9 133,1	3 261,82	9 127,1	3 259,69

	2013	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2017	2017
	TOT	TOT	TB	TB	TAE	TAE	TSE	TSE	TSE	TSE
	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas	1000 €	€/oppilas
TYÖPAJATOIMINTA										
Oppilaiden määrä (henkilötyövuotta)		100		132		132		132		132
Osuus yhteisestä hallinnosta	9,6	96,47	13,3	100,43	12,5	94,51	12,2	92,32	12,0	90,92
Osuus Tietopalveluista (runkoverkko)	1,4	14,35	1,6	11,89	1,6	11,77	1,5	11,50	1,5	11,33
Osuus tila- ja hankintapalveluista	2,0	19,83	5,1	38,61	4,9	37,44	4,8	36,58	4,8	36,02
Muut käyttömenot*	2 219,2	22 191,78	1 929,0	14 613,64	1 860,0	14 090,91	1 860,0	14 090,91	1 860,0	14 090,91
Menot yhteensä	2 232,2	22 322,43	1 948,9	14 764,56	1 879,0	14 234,63	1 878,5	14 231,30	1 878,3	14 229,17
Tulot yhteensä	87,6	875,55	50,0	378,79	87,0	659,09	87,0	659,09	87,0	659,09
Nettomenot	2 144,7	21 446,88	1 898,9	14 385,77	1 792,0	13 575,54	1 791,5	13 572,21	1 791,3	13 570,08

6.5.2 Tuottavuus

	2013	2014	2015	2016	2017
Ammatillinen koulutus	94,0	100,6	99,2	99,3	99,1

6.5.3 Huoneistoneliöt/opiskelija 2014 – 2015

Katso kohta 7.5 sivu 37.

7. HALLINTO JA KESKITETYT TUKIPALVELUT

7.1 Toiminnalliset ja palvelutasoon liittyvät muutokset

Vastuualueelle on koottu asiantuntijaresurssit ja määrärahat hallinnon, tietohallintopalvelun, tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön, mediakasvatuksen palvelujen sekä tila- ja hankintapalvelujen tuottamiseen peruskouluille, lukioille ja ruotsinkielisille päiväkodeille.

Tilapalveluissa painopisteenä ovat toimenpiteet, joilla edesautetaan tilankäytön tehostumista, ammatillisen koulutuksen vaatimien lisätilatarpeiden saamista, sisäilman kohentumista sekä uusien alueiden vaatimien koulutilojen hankintaa. Hankintatoimessa varaudutaan siivous- ja ruokapalvelujen kilpailuttamisen laajenemiseen. Ympäristötyössä tavoitteena on konkreettisin toimenpitein vaikuttaa ilmastonmuutoksen hillitsemiseen. Talousarvioesityksessä on varauduttu säilyttämään koulujen ilta- ja vapaa-ajankäytön tarjonta vuoden 2014 tasolla sekä käynnistämään 11 suomenkielisen perusopetuksen koulussa pilotti, jossa tavoitteena on selvittää mahdollisuudet tilojen harraste-, kokoontumis- ja asukaskäytön lisäämiseen.

Tietotekniikkapalveluiden osalta varmistetaan lukioiden sähköisten ylioppilaskirjoitusten edellyttämän infrastruktuurin toimivuus. Opetustoimen tietoteknologian käytön kehittämisen linjaukset tarkistetaan. Sähköisiä asiointipalveluita ja Intra- ja Internetin kehittämistä jatketaan opetusviraston tietotekniikkalinjausten mukaisesti. Lisäksi varaudutaan AHJO:n käytön laajentumiseen kouluihin ja oppilaitoksiin. Oppilasmäärien kasvu vaikuttaa niiden tietojärjestelmien kustannuksiin, joissa käyttöoikeusmaksu on oppilaskohtainen.

Esitykseen sisältyvät sopeuttamistoimenpiteet

Hallinnon ja tukipalveluiden osalta toimintaan ei vuoden 2015 aikana ole suunnitteilla oleellisia muutoksia. Talousarviossa hallinnon ja tukipalvelujen määrärahoja on vähennetty reaalisesti noin 2 % vuoden 2014 talousarvion tasosta.

Uuden oppilashuoltolain kotikuntakorvauslaskutus lisää talous ja tietohallintotehtäviä. Muutoksen arvioidaan lisäävän käyttömenoja noin 150 000 euroa. Menot katetaan hallinnon muihin menoihin kohdennetuilla säästöillä. Säästöt on kohdennettu palkkakustannuksiin ja palveluiden ostoihin.

7.2 Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet

Tavoite 1. Palvelun laadusta huolehditaan osaavan henkilöstön avulla.

- Kelpoisten opettajien osuus opettajista (ml. sijaiset) on kaupungin kouluissa ja oppilaitoksissa keskimäärin vähintään 89 %.
- Hallinnon palvelukyky paranee palvelukykykyselyn tuloksissa asteikolla 1-5 vähintään 0,1 yksikköä verrattuna vuoden 2014 tuloksiin.

7.3 Rahoitussuunnitelma

	TOT 2013	TB 2014	TAE 2015	Muutos 2014-2015		TSE 2016	TSE 2017
	1000€	1000€	1000€	1000€	%	1000€	1000€
MYYNTITULOT	5,0			0,0			
TUET JA AVUSTUKSET	401,9	261,0	408,0	147,0	56,3 %	408,0	408,0
VUOKRATULOT	2 336,1	2 312,0	2 377,0	65,0	2,8 %	2 377,0	2 377,0
MUUT TOIMITATULOT	115,9	50,0	120,0	70,0	140,0 %	120,0	120,0
TULOT YHTEENSÄ	2 858,9	2 623,0	2 905,0	282,0	10,8 %	2 905,0	2 905,0
PALKAT	10 422,8	10 574,0	10 331,0	-243,0	-2,3 %	10 368,0	10 368,0
HENKILÖSIVUMENOT	3 585,0	3 501,0	3 408,0	-93,0	-2,7 %	3 426,0	3 426,0
PALVELUJEN OSTOT	6 152,1	5 392,8	5 320,0	-72,8	-1,3 %	5 445,0	5 445,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	831,9	548,2	572,0	23,8	4,3 %	585,0	585,0
AVUSTUKSET		8,0	8,0	0,0	0,0 %	8,0	8,0
VUOKRAT	2 445,6	3 438,1	3 408,0	-30,1	-0,9 %	3 488,0	3 488,0
MUUT MENOT	25,7	9,9	11,0	1,1	11,1 %	11,0	11,0
MENOT YHTEENSÄ	23 463,2	23 472,0	23 058,0	-414,0	-1,8 %	23 331,0	23 331,0
TOIMINTAKATE	-20 604,2	-20 849,0	-20 153,0	696,0	-3,3 %	-20 426,0	-20 426,0

7.4 Henkilöstösuunnitelma

Hallinto	2013	2014	2015	Muutos 2014-2015		2016	2017
	TB	TB	TAE	kpl	%	TSE	TSE
Yhteinen hallinto	58	56	55	-1	-1,8	55	55
Suomenkielinen opetustoimen hallinto	36	37	36	-1	-2,7	36	36
Ruotsinkielinen opetustoimen hallinto*)	9	9	9	0	0,0	9	9
Hallinnon vakanssit yhteensä	103	102	100	-2	-2,0	100	100

Tilapalvelut	2013	2014	2015	Muutos 2014-2015		2016	2017
	TB	TB	TAE	kpl	%	TSE	TSE
Virat ja toimet	38	37	36	-1	-2,7	36	36

Tietopalvelut	2013	2014	2015	Muutos 2014-2015		2016	2017
	TB	TB	TAE	kpl	%	TSE	TSE
Virat ja toimet	95	93	92	-1	-1,1	92	92

7.5 Tunnuslukuja

	2013	2014	2015	2016	2017
	TOT	TA	TAE	TSE	TSE
	%	%	%	%	%
Hallinnon ja tukipalveluiden osuus opetustoimen käyttömenoista	3,66	3,57	3,50	3,44	3,40
Virkojen ja toimien suhde oppilasmäärään	0,42	0,40	0,39	0,38	0,37

HUONEISTONELIÖT/OPPILAS 2014 - 2015

	TB 2014		TAE 2015	
	m ² *	m ² /opp	m ² *	m ² /opp
Suomenkieliset	524 385	12,4	529 780	12,2
peruskoulut	461 762	13,4	467 157	13,2
lukiot	62 623	7,8	62 623	7,7
Ruotsinkieliset	78 655	12,2	78 808	12,1
peruskoulut	46 359	14,2	46 512	14,1
lukiot	15 104	11,2	15 104	11,3
päivähoito	17 192	9,3	17 192	9,2
Ammatillinen koulutus	154 326	18,9	162 140	19,1
hyvinvointiala	46 738	16,5	48 157	16,2
palvelu- ja viestintäala	33 923	19,0	33 923	18,9
tekniikka- ja asennusala	37 186	20,5	43 581	22,8
tekniikka- ja logistiikka-ala	33 688	21,0	33 688	20,1
pajatoiminta	2 791	21,1	2 791	21,1

* vuokranmaksun perusteena olevat neliöt kouluissa ja oppilaitoksissa

** oppilasennuste (laskentapäivien keskiarvo, kaikki varsinaiset oppilaat)

*** ammatillisessa koulutuksessa huomioitu vain nuorten peruskoulutuksen opiskelijamäärä

KORVAUKSET JA AVUSTUKSET MUIDEN TUOTTAMIIN PALVELUIHIN (TA-KOHTA 4 02 11)

	TOT 2013	TB 2014	TAE 2015	Muutos 2014-2015		TSE 2016	TSE 2017
	1000€	1000€	1000€	1000€	%	1000€	1000€
MAKSUTULOT	434,7	760,0	470,0	-290,0	-38,2 %	470,0	470,0
TULOT YHTEENSÄ	434,7	760,0	470,0	-290,0	-38,2 %	470,0	470,0
PALVELUJEN OSTOT	74 093,8	76 695,0	78 885,0	2 190,0	2,9 %	78 885,0	78 885,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	3,4			0,0			
AVUSTUKSET	5 711,0	6 042,0	5 517,0	-525,0	-8,7 %	5 861,0	5 914,0
VUOKRAT	84,8	216,0		-216,0	-100,0 %		
MUUT MENOT	17,2			0,0			
MENOT YHTEENSÄ	79 910,2	82 953,0	84 402,0	1 449,0	1,7 %	84 746,0	84 799,0
TOIMINTAKATE	-79 475,6	-82 193,0	-83 932,0	-1 739,0	2,1 %	-84 276,0	-84 329,0
POISTOT	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
TILIKAUDEN TULOS	-79 475,6	-82 193,0	-83 932,0	-1 739,0	2,1 %	-84 276,0	-84 329,0

1. Toiminnalliset ja palvelutasoon liittyvät muutokset

Talousarvioon sisältyy sopeuttamistoimenpiteenä luopuminen lomavirkistystoimintaa ja perusopetuslain mukaista iltapäivätoimintaa sekä Helvary ry:n avustusta lukuun ottamatta harkinnanvaraisista avustuksista. Lisäksi avustettavan iltapäivätoiminnan tarjontaa vähennetään vuoden 2014 tasoon verrattuna runsaalla 200 paikalla. Tavoitteena on edelleen turvata iltapäivätoiminnan paikat kaikille halukkaille 1-luokkalaisille sekä erityisoppilaille.

Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2015 talousarvioon

Vuoden 2014 alusta voimaan astunut laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta (1294/2013) velvoittaa toisen asteen opiskelijoiden kotikunnat maksamaan psykologi- ja kuraattoripalvelujen käytöstä syntyvät henkilöstökustannukset oppilaitosten sijaintikunnille. Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 41 ja 45 §:n muuttamisesta (1271/2013) laajensi kotikuntakorvausvelvoitteita sairaalaopetuksessa sekä lastensuojelulain nojalla sijoitettujen lapsien esi- ja perusopetuksen järjestämisessä vuoden 2014 alusta lukien. Talousarviossa on varauduttu edellä mainituista muutoksista johtuviin kotikuntakorvausvelvoitteiden laajenemiseen miljoonalla eurolla. Talousarviossa ei ole varauduttu peruspalvelujen valtionosuusuudistuksen johdosta mahdollisesti muuttuviin yleisiin perusopetuksen kotikuntakorvausperusteisiin.

1.1 Lainsäädäntöön ja sopimuksiin perustuvat korvaukset

1.1.1 Peruspalvelujen valtionosuuslainsäädäntöön perustuvat kotikuntakorvaukset

Helsinki maksaa peruspalvelujen valtionosuuslainsäädännön (L 1704/2009) perusteella valtionosuuspäätökseen sisältyviä kotikuntakorvauksia (ns. clearing-kotikuntakorvaukset) muille koulutuksen järjestäjille helsinkiläisistä esi- ja perusopetuksen oppilaista. Vastaavasti Helsinki saa Helsingin järjestämässä esi- ja perusopetuksessa olevien oppilaiden kotikunnilta kotikuntakorvaustuloja. Valtiovarainministeriö vahvistaa joulukuussa vuoden 2015 kotikuntakorvaukset.

	2012 (31.12.2010) oppilasta	Pros. osuus %	2013 (31.12.2011) oppilasta	Pros. osuus %	Muutos 2012-13 %	2014 (31.12.2012) oppilasta	Muutos 2013-14 %
Helsingin kaupungin opetuksessa	39 926	81,9	39 713	81,8	-0,5	40 238,0	-100,7
<i>Muissa kunnissa</i>	<i>571</i>	<i>1,2</i>	<i>605</i>	<i>1,2</i>	<i>6,0</i>	<i>638,0</i>	<i>5,5</i>
<i>Valtion kouluissa</i>	<i>1 026</i>	<i>2,1</i>	<i>1 044</i>	<i>2,2</i>	<i>1,8</i>	<i>1 026,0</i>	<i>-1,7</i>
<i>Yliopistojen normaalikouluissa</i>	<i>948</i>	<i>2,0</i>	<i>963</i>	<i>2,0</i>	<i>1,6</i>	<i>974,0</i>	<i>1,1</i>
<i>Koulukodeissa</i>	<i>47</i>	<i>0,1</i>	<i>51</i>	<i>0,1</i>	<i>8,5</i>	<i>48,0</i>	<i>-5,9</i>
<i>Yksityisissä sopimuskouluissa</i>	<i>4 886</i>	<i>10,0</i>	<i>4 771</i>	<i>9,8</i>	<i>-2,4</i>	<i>4 699,0</i>	<i>-1,5</i>
<i>Muissa yksityisissä kouluissa</i>	<i>1 327</i>	<i>2,7</i>	<i>1 392</i>	<i>2,9</i>	<i>4,9</i>	<i>1 446,0</i>	<i>3,9</i>
Muissa yhteensä	8 805	18,1	8 826	18,2	0,2	8 831	0,1
Kaikki yhteensä	48 731	100,0	48 539		-0,4	49 069	1,1
Kotikuntakorvaus (PVOL)*	66 582 971		68 745 389		3,2	70 566 000	2,6
Kotik.korvaus /opp.määrä*	7 562,0		7 789		3,0	7 991	2,6

*) Vuoden 2014 kotikuntakorvaus (PVOL) on arvio samoin kotik./opp.määrä

Valtio on kohdistanut vuodesta 2012 alkaen peruspalvelujen valtionosuussäästöt vain kuntien järjestämään esi- ja perusopetukseen alentamalla peruspalvelujen valtionosuuslainsäädännön mukaisen kuntien valtionosuusprosentin 34,11 prosentista 31,42 prosenttiin vuonna 2012, 30,96 prosenttiin vuonna 2013 ja 29,57 prosenttiin vuonna 2014. Muiden koulutuksen järjestäjien saamaan valtion ja kuntien maksamaan esi- ja perusopetuksen rahoitukseen valtio ei kohdistanut säästöjä, joten opetusviraston maksettavat kotikuntakorvaukset ovat kasvaneet vuodesta 2012 alkaen voimakkaasti.

Talousarviossa ei ole varauduttu peruspalvelujen valtionosuusuudistuksen johdosta mahdollisesti muuttuviin yleisiin perusopetuksen kotikuntakorvauserusteisiin.

Opetusviraston vuoden 2015 talousarvion lähtökohtana on maksettavan kotikuntakorvauksen piiriin kuuluvien oppilaiden määrä vuonna 2014 eli 8831 helsinkiläistä oppilasta on muiden koulutuksen järjestäjien esi- ja perusopetuksessa.

Vastaavasti Helsinki saa vuonna 2015 peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän mukaisia kotikuntakorvaustuloja muilta kunnilta Helsingin kaupungin järjestämässä esi- ja perusopetuksessa ajankohtana 31.12.2013 olleesta 553 ulkokuntalaisesta oppilaasta yhteensä arviolta 4.113.000 euroa. Näistä tuloista kohdentuu suomenkieliseen esi- ja perusopetukseen 3.190.000 euroa (429 ulkokuntalaista oppilasta) ja ruotsinkieliseen esi- ja perusopetukseen 923.000 euroa (124 ulkokuntalaista oppilasta). Kotikuntakorvaustulot budjetoidaan opetusviraston talousarviossa kaupungin tuottamien opetus- ja koulutuspalvelujen talousarviokohtaan 4 02 02.

1.1.2 Sopimuksiin perustuvat korvaukset yksityisille koulutuksen järjestäjille

Helsingin kaupungin opetusvirastolla on 14 yksityistä sopimuskoulua. Sopimuskoulujen määrää ei ole varauduttu lisäämään. Helsingin kaikissa yksityisissä sopimuskouluissa on peruskoulun vuosiluokkien 7-9 opetusta. Lisäksi peruskoulun vuosiluokkien 1-6 opetusta on Helsingin Suomalaisessa yhteiskoulussa luokkien 3-6 osalta, sekä Elias-koulussa ja Helsingin Kristillisessä koulussa luokkien 1-6 osalta. Maunulan yhteiskoulussa on lisäksi peruskoulun lisäopetusta.

	2013	2014	2015	Muutos 2014-2015		2016	2017
	TOT kpl	TA kpl	Ennuste kpl	kpl	%	Ennuste kpl	Ennuste kpl
Yksityiset sopimuskoulujen peruskoulupalvelut							
Oppilasvuosia, kaikki opp.	5 166	5 119	5 174	55	1,1	5 215	5 298
Oppilasvuosia, helsinkil. opp.	4 721	4 694	4 709	15	0,3	4 750	4 833

Kaupungin yksityisille kouluille maksettavien sopimuskorvausten perusteena olevat kustannukset määrätään soveltamalla kaupungin peruskoulujen budjetointiperiaatteita kuhunkin yksityiseen sopimuskouluun. Tällä hetkellä yksityisten koulujen valtion kautta saamat Helsingin maksettavat kotikuntakorvaukset ovat 12 sopimuskoulun kohdalla suuremmat kuin mitä kaupungin peruskoulujen rahoitusperiaatteiden mukaan kuuluisi, joten yksityiskoulusopimuksen mukaista lisäkorvausta maksetaan vain kahdelle sopimuskoululle.

1.1.3 Muut lainsäädäntöön ja sopimukseen perustuvat koulunkäyntikorvaukset

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 41§:n mukaan kotikunnalla on koulunkäyntikustannusten korvausvelvollisuus sairaalaopetuksessa olevien sekä koulukoteihin sijoitettujen lasten osalta. Kotikuntien korvausvelvollisuus laajeni 1.8.2008 alkaen koskemaan kaikkia lastensuojelulain perusteella sijoitettuja esi- ja perusopetusta saavia oppilaita. Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 41 ja 45 §:n muuttamisesta (1271/2013) laajensi kotikuntakorvausvelvoitteita sairaalaopetuksessa sekä lastensuojelulain nojalla sijoitettujen lapsien esi- ja perusopetuksen järjestämisessä vuoden 2014 alusta lukien. Sijoitettujen oppilaiden osalta laskutusperusteena käytetään aiheuttamisperusteisia kustannuksia aiempien koulun keskimääräisten kustannusten sijaan. Sairaalaopetuksessa korvausvelvoite laajeni sairaalajaksoa edeltäviin ja sen jälkeisiin tukitoimiin.

Helsingin kaupunginhallitus on oikeuttanut 14.8.2006 (§ 990) opetustoimen johtajan sopimaan perusopetuslain mukaisen opetuksen aloittavien, vaikeasti vammaisten koulupaikan järjestämisestä valtion erityiskoulussa, mikäli kaupunki ei voi itse järjestää kyseistä opetusta siten, että tarvittaessa perusopetuslain mukaiset tosiasialliset kustannukset avustajapalveluista maksetaan. Vuonna 2007 päätöstä laajennettiin koskemaan myös edellä mainittujen valtion koulujen helsinkiläisten oppilaiden koulumatkakustannuksia.

1.1.4 Sopimukseen perustuvat korvaukset ruotsinkielisten lasten päivähoidosta

Ostopalvelupäiväkotien toiminta siirtyi sosiaalivirastosta opetusviraston alaisuuteen 1.1.2011. Opetuslautakunta päätti 17.4.2012 kilpailutuksen perusteella uudet yksityisten ostopalvelupäiväkotien ostopalvelusopimukset ajalle 1.8.2012 -31.7.2015. Vuoden 2014 loppuun mennessä tehdään päätös siitä, jatketaanko sopimuksia kahdella optiovuodella.

Ostopalvelupäiväkodeissa erityistä tukea tarvitseville lapsille myönnetty erityisavustaja- tai kuljetustukikustannukset sisältyvät myös tähän talousarviokohtaan.

Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Vantaan valtuustot hyväksyivät 19.6.2007 kaupunkiseutusuunnitelman kuntarajat ylittävien palvelujen parantamisesta. Päivähoidon osalta suunnitelmassa oli yhteiskäytön laajentaminen kolmessa vaiheessa, joista kaksi ensimmäistä vaihetta on toteutettu. Talousarvioon ei ole tehty tähän tarkoitukseen määrärahalisäyksiä.

1.2 Avustukset

1.2.1 Avustukset kotitalouksille

Talousarvioesityksessä ei ole varauduttu maksamaan avustuksia kotitalouksille.

1.2.2 Avustukset yhteisöille

Helsingin kansainvälinen koulu

Talousarviossa ei ole varauduttu maksamaan avustuksia Helsingin kansainväliselle koululle.

Rudolf Steiner –koulun korkotuki

Talousarviossa ei ole varauduttu maksamaan avustuksia Helsingin Rudolf Steiner koululle.

Ecole Francaise Jules Verne vuokratuki

Talousarviossa ei ole varauduttu maksamaan avustuksia Ecole Francaise Jules Verne -koululle.

Iltapäivätoiminnan avustukset

Opetusvirasto järjestää perusopetuslain (628/1998) 8a –luvun mukaista koululaisten iltapäivätoimintaa sekä omana toimintana että avustamalla palveluntuottajia toiminnan järjestämiseksi. Avustettavan toiminnan piiriin on kuulunut noin 4200 oppilasta lukuvuonna 2013 - 2014. Oppilasmäärä ja palveluntuottajien määrä vaihtelee vuosittain avustettavaan iltapäivätoimintaan kohdennettujen määrärahojen puitteissa. Opetusvirasto ja varhaiskasvatuksen leikkipuistot tekevät yhteistyössä huoltajien palveluohjausta alueen iltapäivätoiminnan palveluihin. Lisäksi opetusvirasto käynnistää tarvelähtöisesti uusia kumppanuuksia muiden yksityisen sektorin iltapäiväpalveluja tarjoavien yritysten kanssa yhteisen viestinnän pohjalta.

Iltapäivätoiminnan avustuksissa noudatetaan kaupunginhallituksen 12.12.2011 § 1126 hyväksymiä yleisiä avustusohteja ja voimassaolevia opetuslautakunnan erikseen hyväksymiä iltapäivätoiminnan avustusperiaatteita. Kaupunginhallituksen 13.6.2006 (§ 842) tekemän päätöksen mukaisesti Helsingissä ei järjestetä perusopetuslain mukaista aamupäivätoimintaa.

Kaupunginhallitus päätti 17.3.2008 § 360 perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksuhuojennusten yleisperiaatteista, jotka otettiin käyttöön 1.8.2008. Asiakasmaksuhuojennuksen tuloajat perustuvat päivähoiton asiakasmaksujen tuloajoihin ja ne kompensoidaan järjestöille avustuksissa.

Iltapäivätoiminnan rahoitus avustettavaan toimintaan:

	2013 TP	2014 TB	2015 TAE	2016 TS	2017 TS
Avustukset	4 517 957 €	4 899 000 €	4 679 000 €	5 023 000 €	5 076 000 €
Lisäavustukset	70 100 €	70 000 €	60 000 €	60 000 €	60 000 €
Asiakasmaksu-kompensaatiot	161 495 €	220 000 €	220 000 €	220 000 €	220 000 €
Ip-toiminnan tarkastusmaksut	0 €	21 000 €	21 000 €	21 000 €	21 000 €

Perusopetuslain mukaiseen suomen- ja ruotsinkieliseen iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten osuudet järjestäjätahoittain:

	Oppilaat yhteensä	Järjestöjen ryhmissä*	%	Kaupungin ryhmissä*	%
20.9.2013	5590	4173	75	1417	25
20.9.2014*	5550	4400	79	1150	21
20.9.2015**	5350	4200	79	1150	21
20.9.2016***	5850	4700	80	1150	20
20.9.2017***	5950	4800	81	1150	19

* ennuste

** ennuste, sopeutettu määrärahaan

*** ennuste, huomioitu kohdenryhmän kasvu

Kaupungin ryhmiin on laskettu mukaan myös sosiaali- ja terveystalouden vastuulla olevat kehitysvammaisten ja autististen lasten perusopetuslain mukaiset ryhmät. Kaupungin ryhmien osalta määrärahat sisältyvät perusopetuslinjan ja sosiaali- ja terveystalouden talousarvioesityksiin.

Lomavirkistystoiminnan avustukset

Toimintaa ovat toteuttaneet vuonna 2014 suomenkielisen toiminnan osalta Hekolo ry ja ruotsinkielisen lomavirkistystoiminnan osalta Helsingfors folkskolors lärare- och lärarinneföreningsfond. Avustuspäärahat on muutettu vuoden 2015 talousarviossa yleisesti haettavissa olevaksi avustukseksi lomavirkistystoiminnan järjestämiseen. Avustuskäytännön muutoksesta johtuen talousarviossa ei ole erillistä varausta tilakustannuksiin.

Helvary ry

Helvary ry on Helsingissä toimivien peruskoulujen vanhempainyhdistysten yhteisjärjestö. Käytännössä Helvary toteuttaa jäsenyhdistysten edustajille informaatio- ja koulutustilaisuuksia. Opetusvirasto ja Helvary ry pyrkivät toteuttamaan ja edistämään kotien ja koulujen yhteistyötä. Vuoden 2015 talousarvioesityksessä on varaus 1.000 euron yleisavustukseen, eli samaan kuin vuonna 2014

Helsingin seudun erilaiset oppijat ry

Talousarviossa ei ole varauduttu maksamaan avustuksia Helsingin seudun erilaiset oppijat ry:lle.

Vaihtoehtoinen ammattikoulu (Sovinto ry)

Talousarviossa ei ole varauduttu maksamaan avustuksia Sovinto ry:lle.

2. Rahoitussuunnitelma

	TP 2013	TA 2014	TAE 2015	Muutos 2014 - 2015		TSE 2016	TSE 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	%	1 000 €	1 000 €
-*Ruskeasuon koulun ip toiminan maksutuotot	0,0	10,0	10,0	0	0,0	10,0	10,0
-*Päiväkotien yhteiset	434,6	750,0	460,0	-290,0	-38,7	460,0	460,0
TULOT YHTEENSÄ	434,6	760,0	470,0	-290,0	-38,7	470,0	470,0
PALVELUJEN OSTOT YHTEENSÄ	74 093,7	76 695,0	78 885,0	2 190,0	2,9	78 885,0	78 885,0
Asiakaspalvelujen ostot yht.	74 093,7	76 695,0	78 885,0	2 190,0	2,9	78 885,0	78 885,0
- Kotikuntakorvaukset esi - ja perusopet, PVOL	68 745,1	70 567,0	71 720,0	1 153,0	1,6	71 720,0	71 720,0
- Kuntien koulut sairaalakoulut	168,7	260,0	260,0	0,0	0,0	260,0	260,0
- Valtion koulut	277,5	483,0	483,0	0,0	0,0	483,0	483,0
- Yksityiset sopimuskoulut	605,6	730,0	730,0	0,0	0,0	730,0	730,0
- Koulukodit	649,4	680,0	690,0	10,0	1,5	690,0	690,0
- Kotikuntakorvaus, lastensuojelu	398,8	650,0	1 282,0	632,0	97,2	1282,0	1282,0
- Toisen asteen opiskelijahuolto-laki	0,0	0,0	400,0	400,0		400,0	400,0
- Ruskeasuon koulun ip-toiminta		95,0	97,0	2,0	2,1	97,0	97,0
- Ruotsinkielinen päivähoito	2 996,1	3 202,0	3 202,0	0,0	0,0	3 202,0	3 202,0
- IP toiminnan tarkastus- ja palvelumaksut		21,0	21,0	0,0	0,0	21,0	21,0
- Kunnossapito (kesäsiirtolat, kasvitarhat)	252,5	7,0	0,0	-7,0	-100,0	0,0	0,0
AINEET, TARIKKEET	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
AVUSTUKSET YHTEENSÄ	5 711,0	6 042,0	5 517,0	-525,0	-8,7	5 860,0	5 913,0
Avustukset kotitalouksille:	0,0	2,0	0,0	-2,0	-100,0	0,0	0,0
- ISH:n ja ulkom. koul. opp. huolt.	0,0	2,0	0,0	-2,0	-100,0	0,0	0,0
Avustukset yhteisöille:	5 711,0	6 040,0	5 517,0	-523,0	-8,7	5 860,0	5 913,0
Yksityisten koulujen avustukset	204,6	223,0	0,0	-223,0	-100,0	0,0	0,0
- ISH:n korko- ja vuokratuki	107,1	120,0	0,0	-120,0	-100,0	0,0	0,0
- Ecole Francaise Jules Verne	60,0	60,0	0,0	-60,0	-100,0	0,0	0,0
- Rudolf Steiner -koulu	37,5	43,0	0,0	-43,0	-100,0	0,0	0,0
Iltapäivätoiminta	4 787,9	5 189,0	4 959,0	-230,0	-4,4	5 303,0	5 356,0
Lomavirkistystoiminta, järjestöavustukset	666,0	557,0	557,0	0,0	0,0	557,0	557,0
Koulukasvitarha	109,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut järjestöavustukset	52,5	71,0	1,0	-70,0	-98,6	0,0	0,0
- Helvary ry	0,0	1,0	1,0	0,0	0,0	1,0	1,0
- HERO ry	22,5	30,0	0,0	-30,0	-100,0	0,0	0,0
- Sovinto ry	30,0	40,0	0,0	-40,0	-100,0	0,0	0,0
Vuokrat	84,7	216,0	0,0	-216,0	-100,0	0,0	0,0
Muut menot: luottotappiot	17,2	0,0	0,0	0		0,0	0,0
MENOT YHTEENSÄ	79 910,1	82 953,0	84 402,0	1 449,0	1,7	84 745,0	84 798,0
TOIMINTAKATE	-79 475,5	-82 193,0	-83 932,0	3 066,0	-3,7	-84 275,0	-84 328,0

TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN (TA-KOHTA 4 02 13)

Aikuisten maahanmuuttajien koulutus

1. Toiminnalliset ja palvelutasoon liittyvät muutokset

Palvelu	Kesto	Toiminnan luonne	määrä
Suomi toisena kielenä	4 kk – 1 vuosi	4 h/pvä, 5 pv/vko	250

Ostopalveluna järjestetään eritasoisia suomi toisena kielenä –kursseja helsinkiläisille työttömille tai työttömyysuhan alla oleville maahanmuuttajille. Koulutuksella edistetään maahanmuuttajien kielellisiä valmiuksia ja kotoutumista Helsinkiin sekä lisätään heidän valmiuksiaan työllistyä ja opiskella.

Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2015 - 2017

Nuorten työpajatoiminta integroidaan ammatilliseen koulutukseen. Valtakunnallisesti nuorten työpajatoimintaa kehitetään entistä laajemmin tekemällä oppimisen oppimisympäristöksi osana nuorisotakuun toimeenpanoa. Siitä on tulossa jo vuonna 2015 osa ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaa koulutusta ja osa nuorten oppisopimuskoulutusta. Kun työpajatoiminnan nuoret tulevat valtionosuuteen oikeuttavan koulutuksen opiskelijoiksi, on luontevaa määritellä nuorten työpajatoiminta kuuluvaksi ennemminkin ammatilliseen koulutukseen kuin työllisyyden hoitoon. Myös työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautuneet nuoret voivat edelleen osallistua nuorten työpajatoimintaan.

Perusopetuksen jälkeiset ohjaavat ja valmistavat koulutukset yhdistyvät yhdeksi ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaksi koulutukseksi VALMA 1.8.2015 alkaen. Valma-koulutukseen yhdistyvät nykyiset ammattistartti, maahanmuuttajien valmistava koulutus (mava), kotitalousopetus, vammaisten opiskelijoiden valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus I ja lisäksi nuorten oppisopimuskoulutuksen ennakkojakso sekä nuorten työpajatoiminta. Myös esityksessä uudeksi oppivelvollisuuslaiksi lähdetään siitä, että työpajoja käytetään ammatillisen koulutuksen oppimisympäristönä ja että nuorten työpajatoiminta olisi yksi vaihtoehto suorittaa oppivelvollisuutta. Tällöin nuori olisi Valma-koulutuksen opiskelija. Lisäksi koulutuksen järjestäjän veloitteeksi esitetään selvittää mahdollisuudet vaihtaa oppimisympäristöä esimerkiksi lisäämällä koulutuksen työvaltaisuutta ja työssäoppimista ja hyödyntää siinä opinnollistettua nuorten työpajaympäristöä vaihtoehtona keskeyttämiselle. Hallituksen esitys oppivelvollisuuslaiksi annetaan siten, että se tulee voimaan 1.1.2015.

2. Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet

Talousarviokohtaan ei sisälly erillisiä toiminnallisia tavoitteita.

3. Rahoitussuunnitelma

	TOT 2013	TB 2014	TAE 2015	Muutos 2014-2015		TSE 2016	TSE 2017
	1000€	1000€	1000€	1000€	%	1000€	1000€
TULOT YHTEENSÄ	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
PALKAT	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
HENKILÖSIVUMENOT	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
PALVELUJEN OSTOT	305,7	305,0	310,0	5,0	1,6 %	310,0	310,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
AVUSTUKSET	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
VUOKRAT	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
MUUT MENOT	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
MENOT YHTEENSÄ	305,7	305,0	310,0	5,0	1,6 %	310,0	310,0
TOIMINTAKATE	-305,7	-305,0	-310,0	-5,0	1,6 %	-310,0	-310,0
POISTOT	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
TILIKAUDEN TULOS	-305,7	-305,0	-310,0	-5,0	1,6 %	-310,0	-310,0

Taulukossa vuoden 2013 tilinpäätöstiedot ja vuoden 2014 tulosbudjetti on tehty vertailukelpoisiksi.

C. KAUPUNGIN VALTUUSTON VAHVISTAMAKSI OPETUSVIRASTON VASTUULLA OLEVIENT INVESTOINTIEN TALOUSARVIO VUODELLE 2015

1. IRTAIMEN OMAISUUDEN PERUSHANKINTA (TA-KOHTA 8 09 14)

Talousarvio- kohta	TP	TB	TAE	Muutos TB-TAE	TSE	TSE	TSE	TSE	TSE	TSE	TSE	TSE	TSE
	2013	2014	2015	2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	%	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
8 09 IRTAIMEN OMAISUUDEN PERUSHANKINTA													
8 09 14 OPETUSVIRASTO													
Tietotekniikkapalvelut ja kehittäminen	6 454	6 796	5 217	-23	5 736	7 626	5 862	6 292	6 022	6 072	5 992	6 062	4 722
- tietojärjestelmät	326	507	644	27	335	335	335	285	285	285	285	285	335
- atk-laitteet,-ohjelmistot ja ver-	6 128	6 289	4 573	-27	5 401	7 291	5 527	6 007	5 737	5 787	5 707	5 777	4 387
Muut hankinnat	5 877	11 204	6 975	-38	9 321	11 334	11 742	11 773	12 443	9 943	10 163	10 473	6 492
Irtaimen omaisuuden perus- hankinta, menot yhteensä	12 331	18 000	12 192	-32	15 057	18 960	17 604	18 065	18 465	16 015	16 155	16 535	11 214
Menot	12 331	18 000	12 192	-32	15 057	18 960	17 604	18 065	18 465	16 015	16 155	16 535	11 214
Tulot	0												
Toimintakate	12 331	18 000	12 192	-32	15 057	18 960	17 604	18 065	18 465	16 015	16 155	16 535	11 214

Opetustoimen irtaimen omaisuuden määräraha 2015 investointihankinnat on yhteensä 12 192 000 euroa, joka sisältää tietotekniikkahankintoja 5 217 000 euroa sekä muita hankintoja 6 975 000 euroa.

1.1 Tietotekniikkapalvelut ja kehittäminen

Opetusviraston hallinto- ja kehittämiskeskuksen tietohallintopalvelut huolehtii opetustoimen tietohallinnon ja sen järjestelmien kehittämisestä, ylläpidosta ja valvonnasta yhteistyössä viraston muiden yksiköitten kanssa tuottamalla, järjestämällä ja hankkimalla toimialan tarvitsemat tietohallinnonpalvelut sekä ylläpitämällä tarvittavaa teknistä infrastruktuuria hankkimalla tarvittavat laitteet ja palvelut.

Tietotekniikan laitehankinnoilla pyritään ylläpitämään opetusviraston tietohallintolinjausten hankintaohjelman mukainen varustelutaso. Verkkoon kytkettyjen laitteiden toiminnallisten ominaisuuksien ja tietoturvan takaamiseksi pyritään huolehtimaan siitä, että verkossa on kiinni vain korkeintaan seitsemän (7) vuotta vanhoja laitteita. Määrärahassa on varaus perusparannushankkeiden pieniin uudishankintoihin.

Kaupunginyhteisistä määrittelyistä tulee vuodelle 2015 tavoitteita yhtenäistää edelleen kaupungin verkkoratkaisuja. Verkkoratkaisut sisältävät mm. kytkinteknologioiden (talo- ja kerroskytkimet) uusimisen.

Vuonna 2010 aloitettua keskitetyn oppilastietojärjestelmän (OPTIO) uudistamisprojektia jatketaan. Keskitetty oppilastietojärjestelmä on tärkeä tietovarasto johon kootaan niin yleissivistävän kuin ammatillisen opetuksen oppilastietoja. Vuonna 2015 pyritään kehittämään Stadin ammattiopiston koulutuksen oppilashallintojärjestelmää (WinhaPro) ja arvioida samalla muut mahdollisuudet hallita oppilastietoja.

Sähköisiä asiointipalveluita kehitetään opetusviraston tietotekniikkalinjausten mukaisesti. Intra- ja Internetin kehittämistä jatketaan. Lisäksi tavoitteena on myös hankkia selainkäyttöinen tietojärjestelmä tukemaan virastohallinnon toiminnan suunnittelua ja arviointia.

Vuonna 2015 jatketaan taloussuunnitteluohjelman (FPM) järjestelmän ja kaupungin yhteisen raportointijärjestelmän (HETA) kehittämistä.

Opetustoimen tietoliikenneverkkoa kehitetään siten, että luodaan valmiuksia laajenevalle kuntalaiskäytölle sekä laajennetaan langattomien verkkojen kuuluvuusalueita.

Mediakeskuksen toimintaan varatulla irtaimen omaisuuden määrärahalla päivitetään koulutusluokkien, studioiden ja henkilökunnan laitteistoa sekä hankitaan lisenssi- ja käyttöoikeuksia tarvittaviin tv- ohjelmistoihin ja - ympäristöihin.

Talousarvioesitykseen sisältyy tv- kehittämishankkeisiin liittyviä teknologiahankintoja mm. Stadin eKampukseen liittyen, perusopetuksen Tasa-arvohankkeen mobiiliteknologiahankinnat ja Joustavat ja välittävät *oppimisympäristöt* – hankkeen hankinnat. Tavoitteena on myös käynnistää oppimisalusta uudistus. Oppimisalustan uusiminen hankkeen tavoitteena tehdä olemassa olevien vaihtoehtojen kartoitus ja tarvemäärittely uudelle opiskelua ja oppimista tukevalle alustalle perusopetukseen ja esiopetukseen ja ottaa tässä huomioon vaihtoehto kehittää toisen asteen alustan pohjalta perusasteen käyttöön vastaava alusta. Uudistuksen tavoitteena on tukea uusien opetussuunnitelmien mukaista opiskelua.

Stadin ammattiopiston tietotekniikkahankinnat kohdistuvat pääasiassa olemassa olevan laitekannan uudistamiseen vastaamaan tämän päivän pedagogisia ja työelämälähtöisiä tarpeita sekä korvaamaan käytöstä poistettuja laitteita. Myös valmistuvia perusparannuskohteita varustetaan vastaavasti tietoteknisin laittein. Ammatillisen koulutuksen monimuotoisuudesta johtuen tiukka rajanveto muuhun ja tietotekniseen laitteistoon on hankalaa, sillä lähes kaikkien ammatillisen koulutuksen työelämälähtöiseen koulutukseen kuuluvat koneet ja laitteet sisältävät merkittävän määrän ice-teknologiaa.

1.2 Muut hankinnat

Irtaimen omaisuuden perushankintojen investointisuunnitelma on laadittu rakennusinvestointien edellyttämässä laajuudessa huomioiden hankkeiden vaiheistukset ja aikataulut.

Virastohallinto

Määrärahalla varaudutaan hallinnon nykyisen irtaimiston ylläpitoon ja välttämättömiin ergonomisten tarpeiden hoitamiseen.

Suomenkieliset koulut

Kalasataman ala-aste valmistuu uudisrakennuskohteena vuonna 2015, mutta se otetaan käyttöön vasta syksyllä 2016, Perusparannuskohteina valmistuvat mm. Metsolan ja Munkkiniemen ala-asteet sekä Vuosaaren ala-asteen 1-vaihe. Lisäksi teknisentyön tiloja valmistuu Vuosaaren ala-asteella ja Roihuvuoren ala-asteella. Varauksia on tehty oppilasmäärän kasvusta johtuviin oppilaskalustetarpeisiin sekä av-vaunujen hankintaan. Irtaimen omaisuuden perushankintojen investointisuunnitelma on laadittu rakennusinvestointien edellyttämässä laajuudessa ja aikataulussa.

Ruotsinkieliset koulut

Perusparannuskohteina valmistuvat mm. Brändö lågstadie/gymnasium ja Svenska normallyceum. Teknisen työn tiloja varustetaan Minerva skolanissa ja Svenska normallyceumissa. Varauksia on tehty päiväkotien välttämättömiin tarpeisiin ja oppilaskalustehankintoihin. Irtaimen omaisuuden perushankintojen investointisuunnitelma on laadittu rakennusinvestointien edellyttämässä laajuudessa ja aikataulussa.

Stadin ammattiopisto

Työelämän toimintakokonaisuuksien pohjalta rakentuvat opetussuunnitelmat lisäävät tarvetta uusia ja ajanmukaistaa koneita ja laitteita, jotta oppilaitoksessa voidaan toteuttaa

opetussuunnitelman mukaista, työelämälähtöistä opetusta. Opiskelijan on pystyttävä hyödyntämään ammatissa käytettäviä teknologioita monipuolisesti, mikä ei onnistu ilman ajantasaista laitekantaa.

Hankinnoissa näkyy myös opiskelijoiden turvallisuuteen panostaminen. Laitehankintojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon ammatillisessa koulutuksessa käytettävien koneiden ja laitteiden kalleus.

Opiskelijamäärän kasvu ja siitä aiheutuva uusien ryhmien aloittaminen lisää tarvetta korvaavien hankintojen lisäksi kokonaan uusien koneiden, laitteiden ja välineistön hankintaan. Lisäksi vuonna 2015 valmistuu Stadin ammattiopiston käyttöön peruskorjattuja kohteita, varustetaan lisää edellisenä vuonna valmistuneita kohteita sekä otetaan käyttöön uusia vuokratiloja, joiden ensisijainen varustelu vaatii resurssia.

Irtaimen hankintojen määräraahakehys tulee ammatillisessa koulutuksessa olemaan riittämätön suhteessa opiskelijamäärään ja käyttöön otettaviin tiloihin. Jos määrärahaa ei olennaisesti koroteta, niukkuus saattaa vaarantaa opiskelijoiden sisäänottoa ja siten osan järjestämisluvassa myönnettyjen aloituspaikkojen täyttämistä sekä ammatillisen koulutuksen uusien tilojen käyttöönottoa.

Irtaimen hankintojen mahdollisia vaihtoehtoisia käyttötalouspuolen rahoitusmuotoja etsittäessä joudutaan todennäköisesti turvautumaan käyttötalouden menolajien kesken sisäisiin siirtoihin

Esitys sisältää työpajatoiminnan osalta varauksia rikkoutuneiden, vanhentuneiden tai muutoin käyttökelvottomiksi tulleiden laitteiden ja kalusteiden hankintaa varten. Määräraha kohdennetaan myös toiminnan tai toimitilojen muutoksista aiheutuvien uushankintojen toteuttamiseen.

D. JÄSENYYDET

Talousarvioissa on varattu rahoitus kaupungin jäsenyydestä seuraavissa organisaatioissa:

- International Baccalaureate Organisation 9 000 €
- SAKU ry (Suomen ammatillisten oppilaitosten kulttuuri- ja urheiluliitto) 4 900 €
- Suomen ammattitaito – Skills Finland ry **2 000 €**
- Ammattiosaamisen kehittämissyhistys AMKE ry 19 000 €
- Valtakunnallinen työpajayhdistys ry:n 300 €
- Suomen oppisopimuskoulutuksen järjestäjät ry (Khs 10.3.2014) 1 100 €

LIITTEET

TILANKÄYTTÖSUUNNITELMA 2014 – 2024

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2011 – 2017/

LUETTELO KÄYTETYISTÄ MAKSUISTA JA TAKSOISTA